



Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno - privatnog dijaloga

Br: 26 / 2023

Podgorica, 14.12.2023. godine

SAVJET ZA KONKURENTNOST

-n/r predsjednika Savjeta, potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i ministra ekonomskog razvoja Nika Gjelošaja-

Poštovani predsjedniče Savjeta,

U prilogu Vam dostavljamo dokument **Istraživanje o stepenu povjerenja u sistem javnih nabavki**, koji su pripremili Ministarstvo finansija i Sekretarijat Savjeta za konkurentnost.

S poštovanjem,

Marija Šuković

šefica Sekretarijata Savjeta za konkurentnost



Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva. Unapređenje javno - privatnog dijaloga



Ministarstvo
finansija

Direktorat za politiku javnih nabavki

Istraživanje o stepenu povjerenja u sistem javnih nabavki

decembar 2023. godine

Rezime

- ✓ **Od ukupno 756 ispitanika, njih 704, odnosno 93%, ocijenilo je da je uvođenjem elektronskih javnih nabavki olakšano učešće u postupcima javnih nabavki, dok njih 85% smatra da je najznačajniji iskorak u pogledu podizanja stepena povjerenja u sistem javnih nabavki u posljednje 3 godine uvođenje CeJN platforme.**
- ✓ CeJN (crnogorske elektronske javne nabavke) platforma je prepoznata kao ključna za informisanje o postupcima javnih nabavki, gdje se 87% ispitanika izjasnilo da informacije o javnim nabavkama dobijaju putem CeJN portala.
- ✓ Glavni motiv za učestvovanje u postupcima javnih nabavki je profit, kako je navelo 66% ispitanika, dok su faktori odvratanja od učešća u postupcima javnih nabavki nelojalna konkurencija za 27% ispitanika, zatim slijedi percepcija kompleksnosti procedure za 22% ispitanika, dok je na trećem mjestu kao motiv odvratanja nedostatak povjerenja u institucije sistema, takođe za 22% ispitanika.
- ✓ 69% ispitanika je navelo da ne zna primjere neregularnosti u postupku javnih nabavki, dok je njih 42% navelo da najviše povjerenja ima u Ministarstvo finansija/Direktorat za politiku javnih nabavki.
- ✓ Većina ispitanika, njih 76%, je saglasna da je potrebno dalje unaprijediti zakonska rješenja.

Uvod

Javne nabavke predstavljaju jednu od javnih politika od izuzetnog značaja, s obzirom da njihov udio u BDP-u države iznosi oko 9%.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama stupio je na snagu u januaru 2023. godine i predstavlja modernizaciju postojećih zakonskih rješenja i njihovo prilagođavanje digitalizaciji postupaka javnih nabavki koji se sprovode elektronskim putem. Usvojen je i set prateće podzakonske regulative, kao i stručna literatura radi olakšavanja primjene novog zakonskog okvira.

Strategija za unapređenje politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva u Crnoj Gori za period 2021-2025. godine kao jedan od ključnih pokazatelja uspješnosti uvrstila je stepen povjerenja privrednih subjekata u sistem javnih nabavki, što je preduslov za konkurenciju i fer nadmetanje. U tom cilju, Ministarstvo finansija je, u saradnji sa Sekretarijatom Savjeta za konkurentnost pripremlilo i distribuiralo Upitnik čiji rezultati će poslužiti za dalje unapređenje sistema javnih nabavki i otklanjanje eventualnih barijera koje ometaju učešće ponuđača na tržištu javnih nabavki.



Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva. Unapređenje javno – privatnog dijaloga



Ministarstvo
finansija

Direktorat za politiku javnih nabavki

Ovaj Upitnik predstavlja nastavak uspješne saradnje koju je Ministarstvo finansija ostvarilo sa Sekretarijatom Savjeta za konkurentnost u okviru istraživanja o elektronskom sistemu javnih nabavki sprovedenim u februaru 2022. godine, u kojem je od ukupno 938 ispitanika, njih 711, odnosno 84%,

ocijenilo je sistem javnih nabavki unaprijeđen uvođenjem CeJN-a u poređenju sa prethodnim načinom realizacije javnih nabavki.

Prvi elektronski sistem javnih nabavki u Crnoj Gori je uz podršku Evropske komisije počeo sa radom 1. januara 2021. godine. Elektronski sistem je u potpunosti operativan i pokriva 100% svih postupaka javnih nabavki koje se sprovode u državi i u velikoj je mjeri unaprijedio cjelokupni proces njihovog sprovođenja. Pored lakšeg pristupa podacima iz sistema, poboljšana je i konkurentnost, pa je indeks konkurentnosti u 2022. godini **3,5 ponuda po postupku javne nabavke**, što predstavlja povećanje u odnosu na 3,27 u 2021. godini i 2,27 ponuda po postupku u 2020. godini.

Trenutno broj privrednih subjekata koji su aktivni u sistemu iznosi 3.547.

Ovaj Upitnik predstavlja nastavak uspješne saradnje koju je Ministarstvo finansija ostvarilo sa Sekretarijatom Savjeta za konkurentnost u okviru istraživanja o elektronskom sistemu javnih nabavki sprovedenim u februaru 2022. godine, u kojem je od ukupno 938 ispitanika, njih 711, odnosno **84,0%**, **ocijenilo je sistem javnih nabavki unaprijeđen uvođenjem CeJN-a** u poređenju sa prethodnim načinom realizacije javnih nabavki.

U okviru procesa pregovora za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji, Poglavlje 5 – Javne nabavke već dvije godine za redom bilježi ocjenu **dobar napredak**, što predstavlja priznanje za reformske napore preduzete u ovoj oblasti.

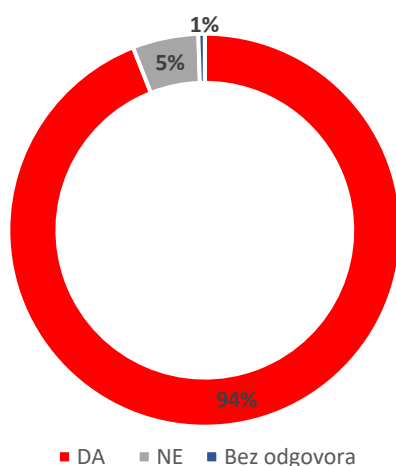
Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je po drugi put za redom, u saradnji sa Ministarstvom finansija, Direktoratom za politiku javnih nabavki, sproveo istraživanje koje je imalo za cilj ispitivanje stepena povjerenja privrednih subjekata u sistem javnih nabavki u Crnoj Gori, kao i identifikaciju osnovnih pravaca za njegovo unapređenje. S tim u vezi, kreiran je anonimni online upitnik (Upitnik), koji je poslat na adrese **3.547 korisnika sistema**, a sadržao je 10 pitanja. U periodu od 22. novembra do 13. decembra 2023. godine sakupljeno je **756 odgovora, pri čemu su ciljna grupa ovog istraživanja bili isključivo ponuđači**.

Veliki broj ispitanika, predstavnika privrede, kroz svoje odgovore dostavio je inpute koji su od izuzetne važnosti za sagledavanje segmenata procesa koji mogu biti unaprijeđeni u budućem periodu. S tim u vezi, zahvaljujemo privredi na dostavljenim komentarima, jer samo zajedno, kroz dijalog možemo prvo identifikovati, a onda i rješavati konkretne probleme. Sekretarijat Savjeta za konkurentnost će pružiti neophodnu podršku Ministarstvu finansija za eliminisanje onih barijera koje će doprinijeti da se izgradi dodatno povjerenje i poveća stepen zadovoljstva sistemom javnih nabavki, jer su javne nabavke od izuzetne važnosti za poslovni ambijent, čijim se unapređenjem podiže transparentnost, predvidivost i konkurentnost crnogorske ekonomije.

Analiza prikupljenih podataka

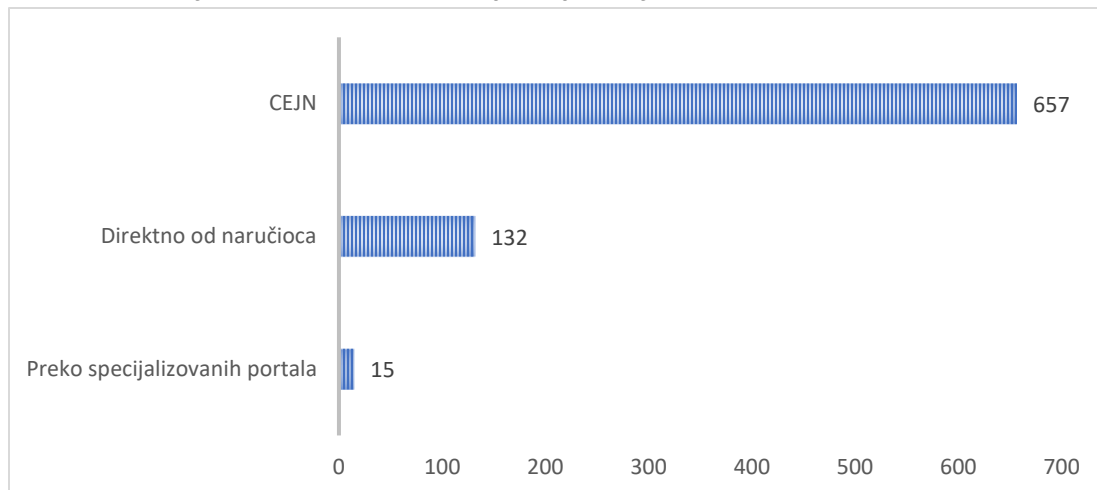
Prvo pitanje na koje su ispitanici dostavljali odgovor odnosilo se na to **da li su do sada učestvovali u postupku javnih nabavki**. S tim u vezi, njih **711, odnosno 94%, je odgovorilo da su bili učesnici u postupku javnih nabavki**, njih 41, odnosno 5%, odgovorilo je da nije do sada učestvovalo u postupku, dok 4 ispitanika nijesu odgovorila na navedeno pitanje.

Grafik 1. Da li ste do sada učestvovali u postupku javnih nabavki?



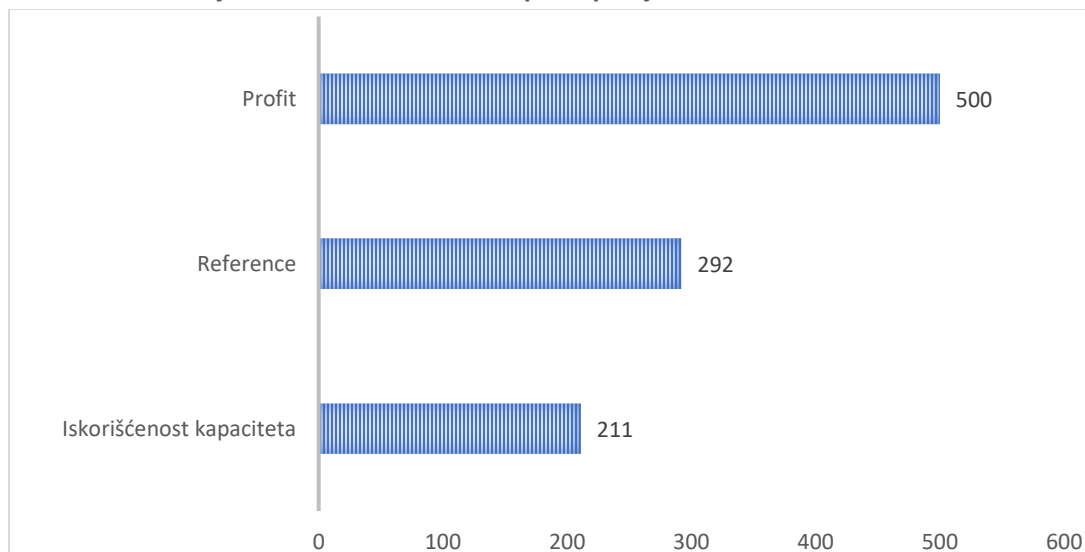
Drugo pitanje na koje su ispitanici dostavljali odgovor odnosilo se na **način na koji se informišu o postupcima javnih nabavki**. Njih 657, odnosno **87%, se izjasnilo da informacije o javnim nabavkama dobijaju putem CeJN portala**, dok su 132 ispitanika navela da se dodatno, pored CeJN platforme, informišu i posredstvom samih naručilaca. Kao ostali vidovi informisanja navedeni su u najvećoj mjeri specijalizovani poslovni portali.

Grafik 2. Na koji način se informišete o postupcima javnih nabavki?



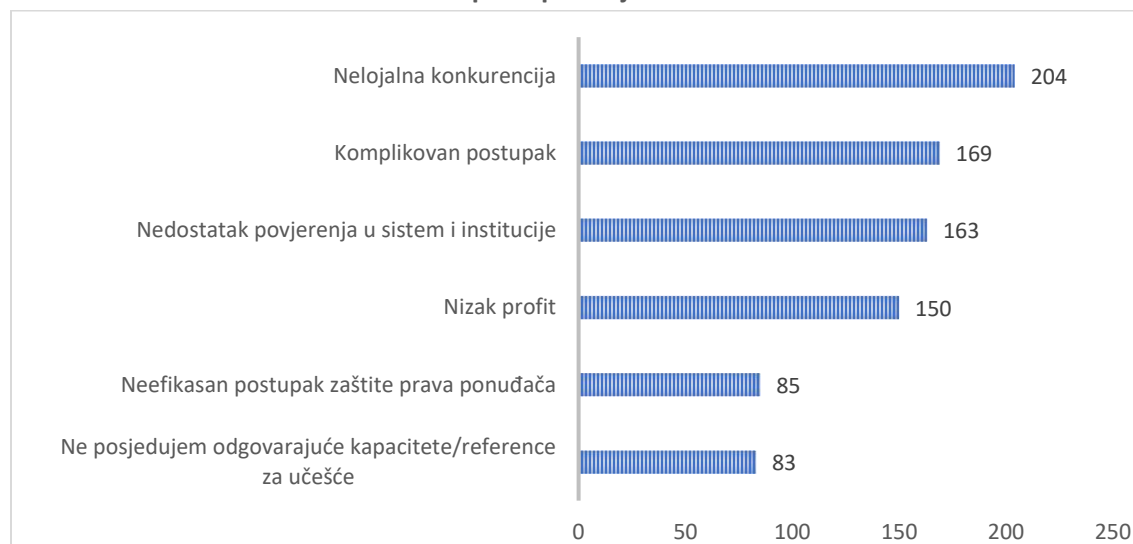
Ispitanici su kroz upitnik dostavljali odgovor i na pitanje o **motivima za učestvovanje u postupcima javnih nabavki**, pa je tako za njih 500 ili **66% profit bio motiv za učestvovanje u postupcima javnih nabavki**, njih 244, odnosno 39%, je odgovorilo da su ih reference motivisale za učestvovanje u postupcima, dok je na trećem mjestu kao motiv bio stepen iskorišćenosti poslovnih kapaciteta, kod 193 ispitanika odnosno 28%. Na ovo pitanje ispitanici su imali mogućnost davanja više odgovora, tako da zbir procenata nije jednak 100.

Grafik 3. Šta vas je motivisalo za učešće u postupku javne nabavke?



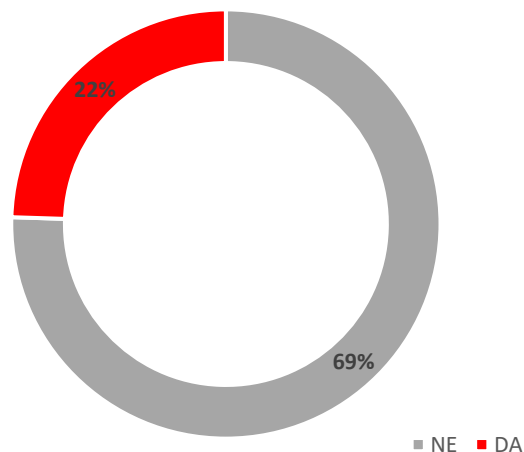
Sljedeće pitanje na koje su ispitanici dostavljali odgovor odnosilo se na **motive za odvrćanje od učestvovanja u postupcima javnih nabavki**. Na osnovu odgovora ispitanika proizilazi da za njih 204 ili **27% nelojalna konkurencija je glavni faktor odvrćanja od učestvovanja u postupcima javnih nabavki**. Ništa manje značajan segment je i percepcija kompleksnosti same procedure, gdje je 169 ispitanika ili 22% navelo da ih komplikovan postupak odvrća od učestvovanja u postupcima javnih nabavki. Sličan broj ispitanika, njih 163, odnosno 22%, je navelo da je nedostatak povjerenja u sistem i institucije motiv za neučestvovanje u procesu javnih nabavki. Da je nizak profit faktor odvrćanja navelo je 150 ispitanika, odnosno 20%, dok je njih 11% kao motive odvrćanja navelo nefikasan postupak zaštite prava ponuđača (85 ispitanika) i neposjedovanje odgovarajućih referenci (83 ispitanika).

Grafik 4. Šta vas odvrća od učešća u postupcima javnih nabavki?



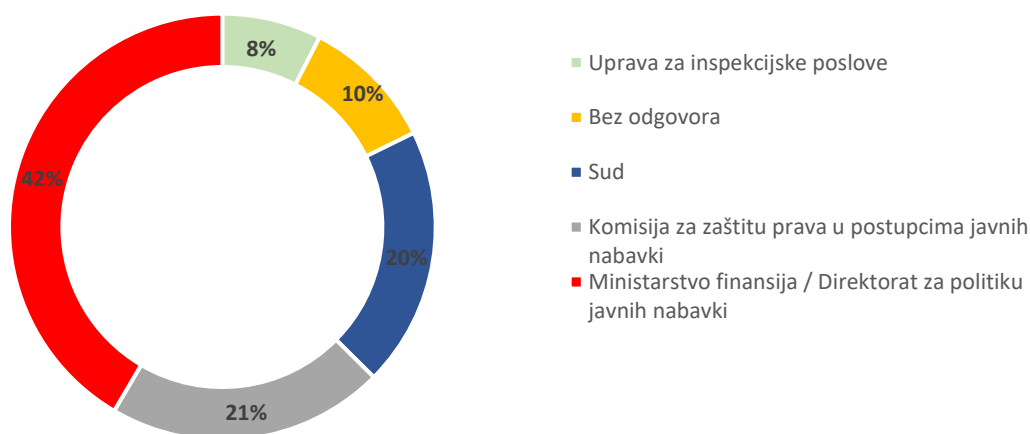
Na pitanje o saznanjima o neregularnostima u postupcima javnih nabavki njih 521 ili 69% je navelo da ne zna primjer neregularnog postupka javnih nabavki, dok je njih 169 ili 22% navelo da zna primjer neregularnosti. Ispitanicima je omogućeno da dostave konkretne primjere neregularnosti, pa su konkretni primjeri koji su dostavljeni prikazani u Tabeli 1 koja je Prilog ovog dokumenta.

Grafik 5. Da li znate neki primjer neregularnog postupka javnih nabavki?



U postupku istraživanja o stepenu povjerenja u sistem javnih nabavki, važno pitanje je bilo i to **koja je institucija sistema u koju ispitanici imaju najviše povjerenja**. Njih 314 ili **42%** navelo je da je to **Ministarstvo finansija/Direktorat za politiku javnih nabavki**, 159 ispitanika, odnosno 21%, najviše povjerenja ima u Komisiju za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, njih 149 ili 20% najviše vjeruje u sud, dok je Upravi za inspekcijske poslove povjerenje dalo 57 ispitanika (8%). Od ukupnog broja ispitanika, njih 10% nije dalo odgovor na navedeno pitanje.

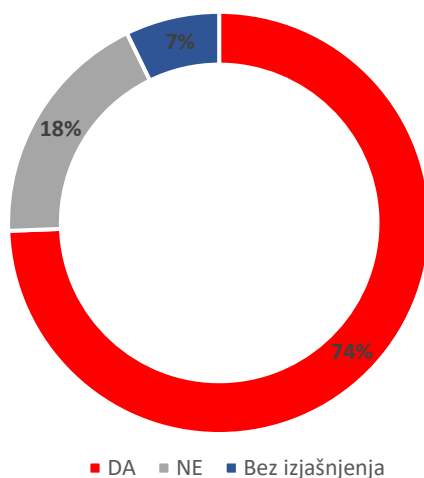
Grafik 6. U koju instituciju u sistemu javnih nabavki imate najviše povjerenja?



Na pitanje o **potrebi daljeg unapređenja zakonskog rješenja, većina ispitanika, njih 547 ili 72% smatra da je potrebno unaprijediti zakonska rješenja**, dok njih 133 ili 7% postojeće zakonsko rješenje ne vidi kao ograničenje. Ispitanicima je ostavljena mogućnost da daju konkretne komentare ukoliko smatraju da je potrebno raditi na unapređenju zakonskog rješenja, pa s tim u vezi slijede neke od preporuka dobijenih putem ankete, dok je kompletan pregled prikazan u Prilogu, Tabela 2.

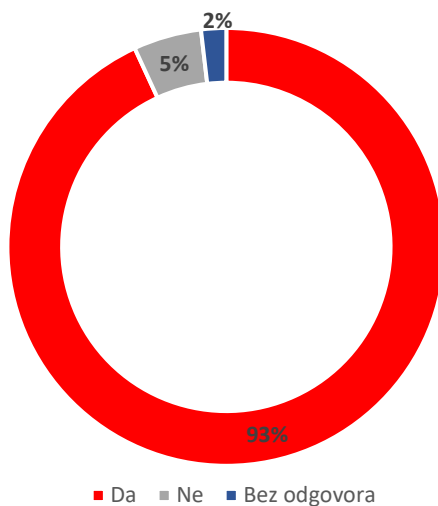
- Pojednostavljenje procesa. Suviše formalnosti eliminatornog karaktera koje nemaju uticaja na suštinu;
- Smanjiti bankarske garancije;
- Detaljnije usklađivanje propisa, zakona i podzakonskih akata, uniformnost obrazaca i osnaživanje elektronskog poslovanja;
- U dijelu vrednovanja da ne bude jedini kriterijum cijena i rok isporuke. Tehničke karakteristike opreme ne uzimaju se u obzir;
- Kroz zakon omogućiti rješavanje sporova;
- Smanjiti okvirni sporazum na period od 2 godine zbog zloupotreba kada je samo jedan ponudjač, a specifikacijom ograničena konkurentnost.

Grafik 7. Da li bi trebalo i dalje unapređivati zakonska rješenja?



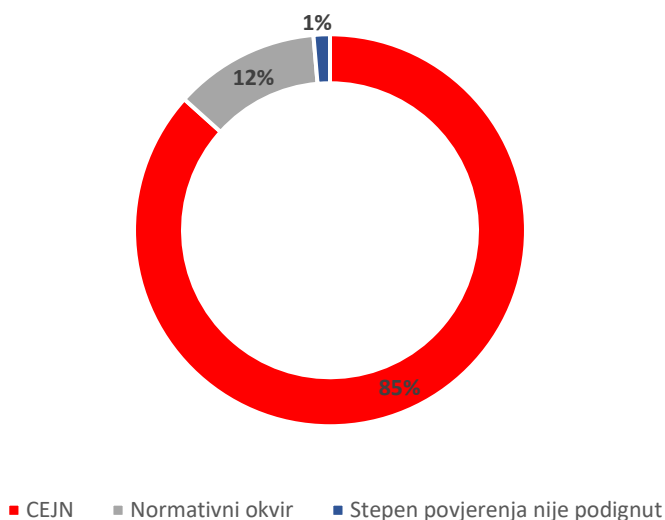
Jedno od pitanja bilo je i da li je uvođenje CeJN-a olakšalo učešće u postupcima javnih nabavki. S tim u vezi, **93% ispitanika je navelo da im je uvođenje CeJN-a olakšalo učešće u postupcima javnih nabavki**, dok je 5% suprotnog stava. Na navedeno pitanje 2% ispitanika nije dostavilo izjašnjenje.

Grafik 8. Da li vam je uvođenje CeJN-a olakšalo učešće u postupcima javnih nabavki?



Na pitanje o tome šta smatraju **najznačajnijim iskorakom u pogledu podizanja stepena povjerenja u sistem javnih nabavki u posljednje 3 godine**, većina ispitanika, njih 643 ili 85% smatra da je to uvođenje **CeJN platforme**. Dvanaest posto ispitanika iskorak vide kroz normativni okvir, dok 1% ispitanika smatra da nije došlo do podizanja stepena povjerenja u sistem javnih nabavki.

Grafik 9. Šta smatrate najznačajnijim iskorakom u pogledu podizanja stepena povjerenja u sistem javnih nabavki u posljednje tri godine?



Kao posljednja stavka upitnika, ispitanicima je ostavljena mogućnost da daju preporuke za dalja unapređenja sistema javnih nabavki. S tim u vezi, njih **281 je dostavilo komentare** i svi su komentari u izvornom obliku sadržani u Tabeli 3 Priloga. Među komentarima, odnosno predlozima, koji su se kod više ispitanika ponovili izdvojili bi sljedeće:

- Mjerilo izbora ponude da bude kvalitet, a ne samo najniža cijena;
- Omogućiti uvid u sve dostavljene ponude;
- Pribavljanje dokumentacije od strane naručioca po službenoj dužnosti;
- Skratiti rokove postupaka, umanjiti iznose bankarskih garancija;
- Ukinuti traženje ponude sa jediničnim cijenama;
- Dati mogućnost ponuđačima učešća po stavkama;
- Uvesti rejting ponuđača na osnovu prethodno realizovanih poslova i drugih parametara;
- Kroz dijalog sa ponuđačima i njihovu edukaciju unaprijediti postupak;
- Blagovremeno informisanje ponuđača o uvođenju novih pravila - slanjem na mail adrese korisnika;
- Unapređenje CeJN portala na način da se omogući kategorizacija i pretraga po nekim atributima, npr. kreirati „favorites“ opciju;
- Dostavljanje dokumentacije u elektronskom obliku (bankarska garancija, izjave ponuđača, obrazac 1, obrazac 2);
- Pojednostaviti procedure učestvovanja u postupcima javnih nabavki;

Zaključak i preporuke

Zahtjev Ministarstva finansija, odnosno Direktorata za politiku javnih nabavki, da se sprovede ova vrsta istraživanja govori u prilog tome da nadležni žele da razumiju potrebe i izazove učesnika u sistemu javnih nabavki i da konstantno rade na unapređenju procesa javnih nabavki. Veliki odziv korisnika, uz dostavljanje konkretnih inputa, govori o spremnosti da se kroz dijalog unaprijedi proces, čime bi se isti učinio efikasnijim, transparentnijim i jednostavnijim.

Veliki broj ispitanika je dao sugestije za unapređenje sistema i od ukupno 292 komentara, izdvojeni su predlozi za dalje unapređenje sistema. Neka unapređenja moguće je izvršiti u kraćem roku, kao što su tzv. "fina podešavanja" CeJN platforme (personalizacija, slanje notifikacija itd), dok je za neke izmjene potrebno pristupiti izradi detaljnih analiza, sa stanovišta usklađenosti sa samim Zakonom o javnim nabavkama, kao što je npr. preporuka koju je dalo više korisnika da mjerilo prilikom izbora ponude bude kvalitet, a ne samo najniža cijena.

Fokus aktivnosti Ministarstva finansija, Direktorata za politiku javnih nabavki, a u cilju daljeg unapređenja sistema javnih nabavki trebao bi biti usmjeren na sljedeće:

- Potrebno je obezbijediti dalju interoperabilnost CeJN-a sa ostalim sistemima institucija javnog sektora (Ministarstvo pravde, Agencija za sprečavanje korupcije, itd) kako bi se dokumenta koja ponuđači sami pribavljaju, pribavljala po službenoj dužnosti, razmjenom podataka. Naglašavamo da je CeJN uspješno povezan sa elektronskim registrom Uprave prihoda i carina.
- Digitalizovati proces javnih nabavki što bi podrazumijevalo izradu jedinstvenih elektronskih obrazaca za sve dokumente koji se kreiraju u CEJN-u u toku postupka javne nabavke. Ministarstvo finansija je ovaj process započelo radom na kreiranju izjave privrednog subjekta u elektronskom obliku.
- Nastaviti sa stručnim osposobljavanjem korisnika sistema
- Sistem informisanja učesnika u procesu treba unaprijediti i što je moguće više personalizovati.

U skladu sa preporukama iz poslednjeg Izveštaja Evropske komisije o Crnoj Gori, preduzete su aktivnosti na daljem unapređenju funkcionalnosti elektronskog sistema javnih nabavki i njegove interoperabilnosti sa registrima državne uprave. Završeno je povezivanje CeJN-a sa elektronskom evidencijom Uprave prihoda i carina, dok je povezivanje elektronskog sistema javnih nabavki sa elektronskom evidencijom Ministarstva pravde koje se sprovodi u saradnji sa UNDP-em i Ministarstvom javne uprave u finalnoj fazi. U cilju jačanja antikorupcijskih alatki u oblasti javnih nabavki, pored dvije već pomenute elektronske platforme, planirano je povezivanje sistema e-nabavki sa elektronskim sistemom Agencije za sprečavanje korupcije, u cilju razmjene podataka na kvalitetan i efikasan način i optimalnog korišćenja mogućnosti koje pružaju elektronske platforme u povećanju transparentnosti i borbi protiv korupcije.

Jedna od preporuka iz prethodnog Izveštaja koji je Sekretariat Savjeta za konkurentnost izradio za potrebe Ministarstva finansija u februaru 2022. godine odnosila se takođe na interoperabilnost sa ostalim sistemima, što je i u prethodnom istraživanju bilo prepoznato od strane ispitanika kao segment od izuzetne važnosti za unapređenje cjelokupnog procesa. Potpuno razumijevanje ove potrebe je bilo prisutno i na strani institucija sistema, konkretno u Direktoratu za politiku javnih nabavki, pa je kako je već prethodno rečeno, povezivanje sa Upravom prihoda i carina već završeno, dok su ostala u finalnoj fazi.

Potreba za interoperabilnošću javnih registara i upotreba elektronskog dokumenta su izazovi koji su prepoznati u mnogim oblastima i koji nisu u nadležnosti samo jedne institucije, već je neophodan intenzivan rad cjelokupnog sistema javne uprave i stavljanje ovog pitanja visoko na agendi prioriteta Vlade.

Sekretariat Savjeta za konkurentnost ostaje posvećen pružanju podrške kako privatnom sektoru, tako i institucijama sistema, sa ciljem da se unaprijedi poslovni ambijent, gdje su javne nabavke u fokusu interesovanja velikog broja privrednih subjekta, ali i međunarodne zajednice koja daje konkretne preporuke za unapređenje cjelokupnog procesa. Prikupljeni podaci predstavljaju odličan osnov za izradu daljih analiza, i konkretnih mjera koje će dovesti do dodatnog unapređenja u oblasti javnih nabavki.



Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva. Unapređenje javno - privatnog dijaloga



Ministarstvo
finansija

Direktorat za politiku javnih nabavki

PRILOG

Tabela 1. Primjeri neregularnog postupka javnih nabavki – citati iz odgovora naručilaca

Problem predstavljaju Okvirni sporazumi, gdje se kod duge godine okvirnog sporazuma prilikom otvaranja ponuda ne dostavlja sistem zapisnik o svim učesnicima, kako je i propisano Zakonom, već samo dobijete svoj zapisnik o predaji ponude. Smatramo da bi to moralo da se reguliše i omogući da se dobijaju zapisnici kao i za jednostavne nabavke i otvorene postupke kako bi mogli vidjeti ko je sve učestvovao u drugoj ili trećoj godini Okvirnog sporazuma.
Dom starih Grabovac Risan, ne potpisuju ugovore ako ne dobije posao njih ponuđač
Organizovani kriminal donošenjem nezakonitih pristrasnih odluka od marta mjeseca 2014. godine, koji i sada caruje u Ministarstvu unutrašnjih poslova u postupcima javne nabavke registarskih tablica za vozila.
Jednostavne nabavke se često objavljuju krajem radne nedelje, pa je rok faktički skraćen sa 5 na 3 dana. Treba ih raspisivati, ili ponedjeljkom, ili da traju 7 dana. Provjerite koje firme objavljuju suviše često ovu vrstu nabavki srijedom i četvrtkom.
naknadno aneksiranje ugovora sa ponudjcem koji je ponudio neuobicajeno nisku cijenu
svi pregovarački postupci bez objavljivanja
Toliko niska cijena ponudjena za tražene usluge kateringa hrane i pica da nije realna ni za nabavku robe a ne za pripremu i poslužnje
Traženje dokumentacije o izmirenim doprinosima od ponuđača, traže se reference da su izvršeni poslovi preko milion eura za posao koji je procijenjen 30 hiljada....

U suštini kada se unaprijed sve dogovori odnosno nacrtu postupak (tender) prema nekoj firmi. Gdje samo jedna firma ispunjava uslove a ostali ponudjači ne.
#64870 - #64861 u oba slučaja zbog kršenja zakona o konkurenciji, jer je jedan distributer u CG za tražene KSB pumpe 64185, 41687
Agencija za Sprječavanje korupcije - kancelarijski materijal (traženje uzoraka koje posjeduje samo jedna firma): Sekretariat sudskog savjeta - Kancelarijski materijal (godina traženje uzoraka koji su u magacinima jedne firme)
Brojni primjeri dati u Rjesenjima Drzavne komisije za zastitu prava i Upravnog suda Crne Gore
CEDIS - Nabavka el.satova
doo komunalno budva raspisana javna nabavka 47389 sa uslovima koji favorizuju jednog ponudjaca. Trazeni sertifikati za tonere eliminisu konkurenciju a toneri kojei se prodaju na trzislu sa i bez serifikata su istog kvaliteta.Ponudač je obavezan dostaviti autorizaciju od strane proizvođača štapmača za original tonere, a ukoliko ponudač nudi ekvivalentne tonere obavezan je dostaviti potvrdu-sertifikat proizvođača ekvivaletnih tonera da su ponuđeni toneri prizvedeni u skladu sa sledećim standardima, odnosno moa dostaviti sledeće sertifikate: ISO 9001 i ISO 14001, oivjeren i od strane proizvođača tonera
Evidentno dogovaranje sa odredjenim ponudjacima
https://CeJN.gov.me/tenders/view-tender/48137 , autorizacije
https://CeJN.gov.me/tenders/view-tender/62826 , gdje je jasno - iz specifikacije na primjer partija 2 stavka 3 - Relativna vlažnost zraka: od 0 % do 90 % bez kondenzacije Radna nadmorska visina: ispitano do visine od 3.000 m Maksimalna nadmorska visina skladištenja: 4.500 m Maksimalna nadmorska visina prijevoza: 10.500 m Visina: 0,41 – 1,61 cm Širina: 30,41 cm Dubina: 21,24 cm Težina: 1,29 kg3, sto je smijesno...
https://CeJN.gov.me/tenders/view-tender/63310 - namješteno za CMC i proizvođača KSB https://CeJN.gov.me/tenders/view-tender/62908 - namješteno za Normu i proizvođača Normu i puno drugih postupaka
https://CeJN.gov.me/tenders/view-tender/65379
https://CeJN.gov.me/tenders/view-tender/65959 zloupotreba jednostavnih nabavki, 135 komada uređaja, 10 dana maksimalan rok isporuke koji se boduje sa 30% sto dovodi do toga da ko ponudi 1 dan cijena nema uticaj na postupak
kada je u tenderu naglasena tacna specifikacija sa sve dimenzijama masine, preciznim karakteristikama odredjene opreme taj tender je, pregledajuci artikle proizvođjaca, namjesten za odredjenog distributera opreme
Karakteristike i ime modela djelova i robe.
Komisija naručioca je propustila da evidentira jednu od izjava kojom ispunjavamo uslove za kvalifikaciju ponude i na osnovu toga poništila nabavku (bili smo jedini ponuđači). Izjava je uredno postavljena na portal uz ponudu. Drugo, ne dobijamo automatski u sanduče na portalu ni na mejl firme obavještenja o radnjama naručioca, kao što je dostavljanje zapisnika ili poništavanje ponude, nego pregledamo pojedinačne postupke ne bi li našli ove informacije.
Komisija nije priznala priloge koji su ispunjavali komplet uslove. Neophodno je bilo ispuni uslove kroz prazno polje za tekst.
komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki manipuliše propisima i postoje privilegovani ponuđači
Komunalne usluge d.o.o. podgorica, nabavka svetiljki za javnu rasvjetu, narucilac nije obavijestio ponudjaca o ishodu javne nabavke kroz sistem poruka, samim tim ponudjac je propustio rok za zalbu, koja bi bila osnovana.
Konkurencija je informisana kojih radova nema a stavljeni su u predmjeru
Kroz tenderske uslove se postavljaju diskriminatoriski uslovi, čak na taj način da ih ne može ispuniti ni jedan ponuđač rezident. Primjeri: Opština Bar-studija parkiranja #46386
kvalitet usluga ne odgovara traženom
manipulacija referencama koje se traze od strane naručioca
Mnoge iz branše našeg poslovanja potvrđeno od strane dobitnika tendera
nabavka u kojoj nam je ponuda odbijena iz razloga sto nismo obrisali prazno polje iako je nasa ponuda bila nedvosmisleno jasna i ispravno popunjena sto je i narucilac potvrdio ali je ponudu ipak odbio iz formalnih razloga
Nabvke EPCG i Rudnika uglja za tehničko osmatranje objekata
Nakon otvaranja ponuda, ponisten tenderski postupak iz razloga sto je prestala potreba za tom nabavkom



Namještanje svojim ljudima poslove
namještanje tendera kroz favorizaciju određenog ponudjaca-proizvodjaca, a samim tim eliminacijom ostalih proizvođača. Kroz navodjenje specifičnog proizvoda favorizovanog proizvođača, koji ostali proizvođači nemaju u svom proizvodnom programu
namještene najniže ponude
Naručilac je tražio dostavljanje originala dokumenata (čija ovjera je koštala preko 300eura) a onda ponudu odbio kao neispravnu zbog teksta koji je naveden u dijelu garancije (Navedeno je da je garancija dostavljena u skladu sa zahtjevom naručioca, a trebalo je precizirati da li je neposredno ili posredno poštom).
Naručilac prikazuje tiraze i proizvode koje kasnije neće biti realizovani. Sam ponudjaci koji zna tu informaciju može da se plasira kao najpovoljniji jer naravno neće isporučiti tiraž naveden već umanjeno pa samim tim i dobiti posao. Osim toga zna i da pojedine uluge neće biti ni potrebne pa je opet u značajnoj cjenovnoj prednosti u odnosu na ostale ponudjace. Dešava se jako često da se traže uzorci materijala koje su već odrađeni prethodnih godina a sam ponudjač koji ima taj uzorak i kome se želi dati posao odmah dolazi u situaciju da niko ne može ponoviti identičan uzorak a pri tom vrlo često taj uzorak je jako skupo napraviti što diskvalifikuje sve ostale ponuđače
Neprofesionalno tumačenje zakona i neažurnost Naručioca za provjeru validnosti izjava
Neravnomjerni uslovi za učešće uvidom u tendersku dokumentaciju
Nezakonito raskinut Ugovor između firme Alfa Project i Opštine Kotor, pri čemu je Opština Kotor aktivirala garanciju banke u iznosu oko 11.000 eura.
Objavlivanje tenderskih postupaka za koji je evidentan dogovor sa određenim dobavljačem
odavanje najniže cijene da bi se dala niža ponuda
Određeni Naručioci ili predstavnici Naručioca unaprijed dogovore posao.
Ogroman broj neregularnih postupaka, nije na meni da ih otkrivam, ali organizovane kriminalne radnje između članova komisije za zaštitu prava, sa predstavnicima Naručioca čine da neregularne postupke uvedu u zakonske okvire, ali su ustvari su realno neregularni. Svjesto poništavanje postupaka javnih nabavki, zauzimanje kontra stavova pojedinih članova komisije itd itd mnoge postupke čine neregularnim.
Oprema definisana prema unaprijed određenom Izvođaču (samo što slika Ponuđača nedostaje)
Opština Tivat u postupku jednostavnih nabavki diskriminiše potencijalne ponuđače postavljanjem nepotrebnih uslova da bi odvrtila od pokušaja apliciranja i da bi se samo odabrani pojavili na pozivu. Na primjer za poslove male vrijednosti postavljaju uslove kao da je otvoreni poziv, i pošto se nekoliko puta niko ne javi na tender onda se nerealno poveća cijena nabavke i onda se obično javi ponuđač koji se inače ne bavi predmetom nabavke. Na opisani način se otvara prostor za razne koruptivne radnje. Potrebno je doraditi pravilnik za jednostavne nabavke na način da se naručilac ograniči sa postavljanjem uslova. Sadašnjim pravilnikom naručilac postavljanjem svih uslova koja im padnu na pamet može kreirati ko će se pojaviti na pozivu. Takođe je potrebno da se obavezno boduju reference i da ne bude samo cijena uslov za bodovanje.
Po meni kada se naručuje po jedan komad proizvoda
Postavljaju se specifični zahtjevi koji nisu bitni za izvršenje posla
postavljanje uslova koji nisu bitni za datu nabavku
postavljanje besmislenih uslova koje mogu ispuniti samo "odabrani" ponuđači
Postupak izbor Nadzora nad izvođenjem radova na rekonstrukciji magistralnog puta Vukov most - Kuside
POSTUPAK: 47639/45391/63265.....
Postupci javnih nabavki od CGES-a i CEDIS-akada su u pitanju tenderi Sječa šume i rastinja u trasama dalekovoda i Antikorozivna zaštita Sječa rastinja se dodjeljuje ponuđačima po enormno visokim cijenama 10 eura /m2 Procijenite kako se favorizuju i ko se favorizuje i dobija te poslove i stiče reference
Postupci u kojima se jednom članu konzorcijuma pripiše retroaktivno dug od 0,60 euro centi dug za plate par eura i to žestoko košta. Aktiviranje tenderske garancije u određenim postupcima. Pored toga što im se ne dodijeli posao aktivira garanciju da ga dodatno kazni. Smatram da postoje "hakeri". Možda će Vam ovo izgledati smiješno ali u stvari je istinito. Takođe rodbina iz

Direktorata za politiku javnih nabavki supruge ili sestre daju određene informacije nekim nazovimo malim ali upornim. Vidim da su im fokus dječja igrališta u Kotoru, Budvi, Nikšiću. Zaključak Najpovoljniji i najkvalitetniji da se biraju.
Pozivi znaju da budu specifikovani tako da može da se prijavi jedan ponudjaci iz CG
Preko CEJN sistema, službenik za javne nabavke može da donosi odluke kakve želi bez ikakve odgovornosti
Prilikom jedne javne nabavke nije uvažena krupna primjedba dok je favorizovanom ponuđaču prihvaćena minorna primjedba kao razlog za diskvalifikaciju konkurencije
Primjer je javna nabavka za organizovanje ekskurzije u JU OŠ "Braća labudović" Nikšić, gdje naručilac prethodno, tajno sa jednim ponuđačem koga favorizuje dogovori sve detalje a najočiglednije je što dogovore termin putovanja kako bi samo taj ponuđač mogao da rezerviše hotele za te datume da bi iz igre izbacili ostale ponuđače. Dve možete vidjeti na vašem sajtu. Jedino ta škola odredi fixan datum izvršenja usluga, ostale navedu, npr. druga polovina maja isl. JU OŠ "Braća Labudović" Nikšić je tipičan primjer neregularnog postupanja u javnim nabavkama ove vrste.
raspisivanje poziva za usluge i robe sa određenom karakteristikom koju može ispoštovati jedan ponuđač
Različiti kriterijumi za ocjenu validnosti ponude
Regionalni vodovod
Rudnik uglja Pljevlja
Samo je opis nabavke napisan striktno sa određenim specifikacijama
Specifikacija pisana isključivo samo za jednog proizvođača, čime se onemogućava podnošenje ponuda sa opremom nekog drugog branda. Često se traže licece ili sertifikati koji nisu od važnosti za predmetnu nabavku, kako bi se onemogućilo podnošenje ponuda svim zainteresovanim ponuđačima.
Srednja stručna škola Bar
Svaki tender u kojem su količine date jedinično, jer to otvara prostor za razne vrste manipulacija.
Sve nabavke koje u opisima imaju tacno precizirane specifikacije određenog proizvoda su namjestene
Svi tenderi na kojima se javi jedan ponuđač a imaju procijenjenu vrijednost preko 1 milion eura
Tenderi za Transformatore koji ne ispunjavaju tražene standarde usvojene od strane države
Time treba da se bave nadležne institucije a ne ja kao pojedinac.
TRAZENJE SERTIFIKATA KOJI ISKLJUČUJU KONKURENCIJU ,GDJE SE GODINAMA POJAVLJUJE JEDAN PONUDJAC SA FUL PROCJENJENOM VRIJEDNOSCU JAVNE NABVKE,A U DALJEM POSRUPKU SE ISPORUCIJU TONERI KOJE SVI NUDIMO NA TRZISTU CG
U dosta postupaka se stavljaju uslovi koje zadovoljavaju samo određene firme
U nekim tenderim dje se boduje rok isporuke, kako bi se favorizovali određeni ponudjači, koji su imali informacije o tim nabavkama i prije zvaničnog otvaranja, i tako ostvaruju prednost prilikom bodovanja
U postupku jednostavnih nabavki Opština Tivat vrši diskriminaciju malih privrednih subjekata na način što za svaku javnu nabavku traži mankarske garancije, za učešće i za dobro izvršenje posla, a što nije obaveza pravilnikom za jednostavne nabavke, niti to traži niti bilo koji drugi naručilac u Crnoj Gori. Kada se na taj način raspisan poziv niko ne javi, onda naručilac povećava cijenu poziva sve dok se ne javi neko od velikih firmi, koji opet uzme za ponuđača nekog zanatliju, odnosno malog privrednog subjekta da završi predmetni posao. Na opisani način se vrši diskriminacija i segragacija zantlija, zatim bespotrebno se rasipa novac i stvara prostor za razne koruptivne radnje.
ucesce na javnoj nabavci ZZHMPCG
Uprava za imovinu / Tender od 2019 godine. Smatram da su svi postupci, koji fdirektno favorizuje određene Ponuđače, u neku ruku neregularni. Takvih primjera, u dijelu nabavki na kojima učestvuje moje preduzeće, nažalost ima dosta
više od pola poziva je unaprijed dogovoreno, vidite kako je 2 godine uprava za katastar nabavljala zavjese, parking servis bijelo polje-mašinu za horizontalnu signalizaciju, oprema iz inostanstva, rok isporuke 1 dan, to može da prođe samo ovdje i nigdje drugo.
Više žalbi koje su usvojene od Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki

Za poslove adaptacije-zanatske poslove, traži se licenca za projektovanje i izvođenje u uslovima, a za navedene poslove ne radi se projekat već se vrši prijava radova adaptacije ministarstvu.
Zadnji na koji sam eliminisana je Uprava za kapitalne projekte jer sam samo navela da original garancije dostavljam na arhivi narucioaca a trebala sam da stavim neposredno. Drugi put cu im napisati golubom pismonosom.
Zahtjevaju dokumentaciju koja nije po zakonu
Zasto u Javne nabavke Zelenilo D.O:O. za održavanja gradskog zelina ucestvuju SAMO uređaji brenda STIHL. Zasto uglavnom imaju uređaje brenda STIHL? Zato sto uglavnom objavljuju tehnicke karakteristike samo uređja brenda STIHL na javnim nabavkama.
zatvorene specifikacije
STMC sertifikat, ovjeren i od strane proizvođača tonera
Opština Tivat-studija javnog gradskog prevoza putnika #39736
LGA sertifikat, ovjeren od strane proizvođača tonera
Opština Pljevlja-studija i projekat tehničke regulacije saobraćaja #5162 i #7041. Prethodno navedeni postupci stoprocentno favorizuju konkretnog ponuđača a sve stale diskriminišu. Ukoliko ima interesovanja, sve prethodno navedeno se može lako provjeriti kroz sistem javnih nabavki!!!
DIN audit izvještaj(Audit Report DIN 33870 1/2) ovjeren i od strane proizvođača tonera
ISO izvještaje u skladu sa ISO 19752 i ISO 19798 za sve ponuđene tonere ovjerene od strane proizvođača tonera. Ovi ISO raporti moraju biti ovjereni od strane akreditovane laboratorije z izrad

Tabela 2. Predlozi za unapređenje zakonskog rješenja – citati iz odgovora naručilaca

definisati uslove za ucesce kroz smanjenje favorizovanja odredenih kompanija
najniža ponudjena cijena da dobija posao .To mijenjate!
Pojednostaviti učešće i veća kontrola izvođača
Povećati limit za male nabavke.
Riješiti problem nestručnosti kadrova u komisijama za sprovođenje otvorenih postupaka javne nabavke i Komisiji za zaštitu prava u postupcima javne nabavke kako bi se postupci sprovoili u skladu sa zahtjevima međunarodnog tržišta u pogledu kvaliteta roba, radova i usluga kao prvog i ujedno najvažnijeg, eliminišućeg faktora po pitanju ocjene ispravnosti ponuda.
samo da se postojeća poštuju
Samo mi smeta što neke frime nude sve.
treba pojednostaviti da potvrde o uplacenom porezu ne traze na dan otvaranja,i da potvrda moze biti do 30 dna starosti, jer imamo problem i negodovanje za gore navedeno
Treba pojednostaviti proceduru u svakom segmentu, unaprijediti CEJN tako da bude što manje zahtjeva za koje ponuđači treba da sačinjavaju dodatna dokumenta na obrascima- kao što je izjava privrednog subjekta, zatim različite vrste izjava ...
Treba sprovoditi zakone... oni se izigravaju , kroz, ili neznanje ili korupciju
Trebalo bi omogućiti ponuđačima da obrasci koje je neophodno priložiti uz ponudu budu objavljeni za svaku nabavku uz tendersku dokumentaciju, kako ponuđači ne bi lutali po internetu tražeći propisnu formu (na primer Izjava na obrascu 2).
više inspekcije u postupke javnih nabavki
omogućiti učešće u javnim nabavkama bez elektronskog potpisa za učesnike iz drugih država
da je kvalitet predmeta javne nabavke boduje sa više bodova u odnosu na najnižu ponuđenu cijenu
Da se postave jasni kriterijumi u kome nema favorizovanja određenih subjekata do nivoa njihovog jasnog prepoznavanja .
Smatram da ima puno korupcije.
Ponude ponuđača članova CEJNa treba da ima samo finansijski dio. Opšti dio (licence, potvrde, uvjerenja, opštu dokumentaciju ponuđača) samo jednom dostaviti. Finansijski dio ponude , radi pojednostavljenja izrade ponuda u elektronskom formatu, dostavljati elektronski i elektronski vršiti izbor najpovoljnijeg ponuđača .

da nije jedini kriterijum najniža cijena, kontrola izvedenih poslova
Ako je jedini kriterijum najniža cijena ponude, Najnižu i najveću ponudu automatski eliminisati kao neispravnu
Kompezacija poreza u koliko ponuđač ima potraživanje iz državnog budžeta
Unaprijediti CEJN
Suzbijanje nelojalne konkurencije
smatram da bi trebalo uvesti pojam "manjih nedostataka ponude"
вршити набавку квалитетне опреме а не најјефтиније
Pojednostaviti postupke
Prostor za unapređenje postoji u svim segmentima
Spriječiti korupciju
Pojednostaviti procedure i držati se istih. Za sve ponuđače.
srediti pravilnik o jednostavnim nabavkama, uvesti kontrolu u jednostavnim nabavkama, smanjiti direktne sa 8000 na 4000
Jasni kriterijumi da li je ponuda validna ili ne
Zastiti privrednike iz Crne Gore od stranih ponudjaca, jer kad se uzme u obzir koštanje radne snage, sirovina, nabavke materijala, u mnogome su konkurentniji od nasih privrednika na vecini polja.
Šta ponuđači mogu da traže od referenci, bolja uključenost agencije za zaštitu konkurencije, nakon svake promjene zakona isključivo iscrpna ispitivanja i testiranja službenika za javne nabavke, ažuriranje pravilnika za ponuđače kroz sam sistem.....
prije raspisivanja tendera konsultovati struku a ne da pravnih u firmi pise (prepisuje) tehnicke karakteristike
U svim delovima
Kroz izmjene postojećeg zakona, u dijelu zaštite prava ponuđača.
Pojednostaviti proceduru
Daleko je jednostavnija zakonska regulativa, ali i dalje zahtijeva ozbiljno vrijeme za pripremanje ponude
antikorupcijska pravila, povećati kazne, pozvati na odgovornost službenike, jednostavne javne nabavke
CEJN ima nedostatke koji nas spečavaju da predajemo ponude po partijama zakonski ispravne
Naći rešenje da se Ministarstvo finansija / Direktorat za politiku javnih nabavki uključi u proces odlučivanja po žalbama, zajedno sa Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki
Dodatno pojednostaviti procedure kao evropske javne nabavke, gdje se obavezna dokumenta koja izdaju državni organi ne traže od ponuđača, garancije za učešće u postupcima su besmislene i treba ih ukinuti
Da se omogući novoosnovanim preduzecima i mladim inženjerima učestvovanje u javnim nabavkama
rokove, načine dokazivanja
U dijelu Zaštite konkurencije
Dostavljanje dokaza u roku od 8 radnih dana od dana dostavljanja zahtjeva, jer po trenutnom važećem zakonu u pitanju je 8 kalendarskih dana, Isto i za dodatni rok od 5 dana bude 5 radnih dana od dana dostavljanja zahtjeva za produženje roka.
da se sasluša mišljenje ponuđača
Uslove učešća (šta da rade tek otvorena preduzeća, kako da imaju tražene reference (koje znaju biti namještene za pojedine ponuđače)?
U dijelu poklapanja istih dokumenata u više rubrika obrasa izjave
pojednostaviti i ograničiti da je najniža cijena jedini kriterij
Transparentnost postupka i smjena takozvane Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki
dalja digitalizacija procesa
smanjiti birokratski dio
vratiti zakonsko rešenje da se može uputiti prigovor na ponudu prije nego naručilac donese odluku i na taj način skratiti duge rokove čekanja kod komisije za kontrolu postupaka.
Ogranicavanje nelojalne konkurencije, "dumping" cijena, bolja kontrola ponudjene robe kroz obavezne probne količine i transparentne uslove testiranja probnih količina prije isporuke po JN



Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva. Unapređenje javno - privatnog dijaloga



Ministarstvo
finansija

Direktorat za politiku javnih nabavki

Da u dijelu da se spriječi korupcija ,da postupci budu tajni do donosenja odluke a ne samom predajom tenderske zna se ko je moćnim firmama konkurencija.Smatram da je u pitanju korupcija
Dokumentacija - vremenska ograničenja , vazenje istih
Ekvivalentnost - definisati jasan procenat odstupanja
Pojednostavljenje procesa. Suviše formalnosti eliminatornog karaktera koje nemaju uticaja na suštinu
Povećana transparentnost
U svim segmentima
detaljnije razraditi način podnošenja zajedničke ponude i korišćenje kapaciteta (reference) ponuđača iz drugih država, jer postoje tenderi u Crnoj Gori gdje samo jedan ponuđač ima referencu, i iste poslove dobija iz godine u godinu.
Da Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki ne bude pristrasna po sjevernjačkoj liniji kako je bilo mnogo godina unazad.NADAMO SE POBOLJŠANJU
Olakšati prook opreme i ljudi
Postavljanje uslova - Da se provjerava i standardizuje.
OBAVJESTAVANJE UCESNIKA U POSTUPKU KOJI JE UCESTVOVAO U JAVNOJ NABAVCI KROZ SANDUCE O SVIM ODLUKAMA KOJE SE TICU TE NABAVKE
1. Povećati vrijednosne razrede čl. 26 srazmjerno
Provjeriti cijenu ponudjaca i cijenu za koju se potpise ugovor
dodatno pojednostaviti procedure, umanjiti iznose bankarske garancije
zeleni kriterijumi
detaljnije uskladjivanje propisa, zakona i podzakonskih akata, uniformnost obrazaca i osnaživanje elektronskog poslovanja.
Podizati kvalitet ucesnika
U dijelu daljeg unarjedjenja zastite favorizovanja određenih ponudjaca.
U dijelu vrednovanja da ne bude jedini kriterijum cijena i rok isporuke. Tehničke karakteristike opreme ne uzimaju se u obzir.
Jednostavnost
Trebalo bi, ali da ponuđači dobijaju obavještenja o izmijenama zakona. Npr. Za Izjavu da mora biti u elektronskom obliku-dvosmisleno???
kroz zakon omogućiti rješavanje sporova javne nabave
Zastita ponudjaca od ponistenja tendera u slucajevima kada se ne izabere unaprijed dogovkreni ponidjac
U mnogo čemu.
Pratiti evropsku praksu u oblasti javnih nabavki
Laksi postupak apliciranja
Kroz zakonska rješenja bi trebalo isključiti mogućnost jediničnih cijena.
Elektronski potpisi dokumenata.
Kroz korišćenje javnih evidencija radi pojednostavljenja postupka i smanjenja dostavljanja dokumentacije u papirnoj formi. Zaštititi "male" ponuđače u postupcima javnih nabavki.
Smanjiti mogućnost tražnje dokumentacije, ako se već, iz drugih dostavljenih dokumenata može saznati sadržaj koji se traži.
U domenu procjene vrijednosti nekih planiranih radova i kontroli izvođenja radova
Elektronsko izdavanje rješenja.
Definisati referentni trenutak važenja dokaza za ponuđače, na način kako je to bilo uređeno u prethodnoj verziji ZJN - od momenta otvaranja ponuda, 3 mjeseca za poreze i doprinose, 6 mjeseci za sve ostale dokaze.
Da (navesti u kom dijelu kroz polje Other)
Uvesti roкове za Upravni sud u upravnim sporovima za JN i da presudama o ponistenju odluka DK odlucuje po zalbi u postupcima JN
jednostavnije procedure

Prije svega-odredjene djelatnosti moraju imati kvalitet pružanja usluge i kreativitu kao vazne segmente bodovanja. Najjeftinije ne znaci kvalitetno izvođenje niti dobar autoraki posao. Narocito problematicno kod produkcije kampanja, pružanja komunikacionih usluga ili organizacije događaja. Reference ponudjaca moraju biti bodovane, kao i iskustvo.
Vrednovanje ponuda
Pravilnik o Izjavi privrednog subjekta te dostava dokaza
samo biti dosledan u tumačenju
Da, ako u nekom postupku nema min. 2 ispravne ponude postupak treba da bude poništen.
Tako što jedini uslov za dobijanje tendera neće biti najniža cijena. Takođe je veoma rigirozan metod potvrde poreskog duga, gdje sam jednom zbog greške Poreske uprave imao dug od 20 centi, zbog kojeg sam diskvalifikovan sa tendera. Mislim da to nije bio osnov ovakvog pravilnika, već diskvalifikacija poreskih dužnika koji neredovno izmiruju svoje obaveze.
u dijelu kvaliteta roba i usluga,tj hrana se nabavlja po najnižoj cijeni ali je kvalitet loš
ZAPISNIK O OTVARANJU PONUDA/PRIJAVA-ponuđač dobija samo cijenu, ali ne i druge kriterijume po kojima se vrši bodovanje, pa ponuđači nakon prijema zapisnika ne znaju kakav im je rang. Takođe, Kod okvirnih sporazuma po pojedinačnim zahtjevima naručioca,ponuđač dobija zapisnik sa samo svojom cijenom (a trebalo bi da dobija cijene svih učesnika okvirnog sporazuma)
kroz sva polja poslovanja, posebno iz oblasti uslova učešća na tender, zaposlenih kadrova koje ponuđač želi angažovati (da li moguće angažovati lica po ugovoru o djelu ili samo stalno zaposleno lice u ponuđačkoj firmi sa radnom knjižicom.
Kroz zakonski okvir omogućiti dodatnu digitalizaciju u smislu mogućnosti da se sama izjava privrednog subjekta popunjava recimo direktno kroz ESJN,da banke izdaju garancije elektronski, itd...
Zbog brzine reagovanja,tj.nabavki za potrebe vodosnabdjevanja,razmotriti izuzimanje vodovodnih preduzeća za neke hitne situacije.
ukinuti neustavnu odredbu da u postupcima jednostavne nabavke nema pravo žalbe propisano Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki i obavezno spustiti pragove za javne nabavke, nedopustivo je da u maloj Crnoj Gori jednostavne nabavke za usluge budu do 25.000 EUR
Zakon i pravila mnogo bolje pojasniti i obrazložiti da ne bi dolazilo do neusaglašenosti onog što je navedeno u Zakonu ili Pravilniku i stava drugostepenog organa- Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki.
u dijelu usklađenosti Zakona o JN, Pravilnika o sprovođenju jednostavnih nabavki, Zakona o planiranju prostora, Zakona o energetici i dr. zakona koji tretiraju izgradnju kapitalnih objekata
Pojednostavljanje postupaka i automatsko iz CEJN donositi: zapisnike i odluke
U dijelu dokazivanja obaveznih uslova
brzina postupka
smanjiti jednostavne nabavke, ukinuti direktnu nabavku
veca kontrola nabavki
smanjiti okvirni sporazum na period od 2 godine zbog zloupotreba kada je samo jedan ponudjac a specifikacijom ogranicena konkurentnost
rodbinske veze u sistemu javnih nabavki
Da, povećati konkurentnost. Svaki tender sa jednom ponudom izaziva sumnju i u 99% slučajeva je "namješten"
Lojalna konkurencija i zaštita prava ponuđača.
prihvatiti ponudu ponudjaca koji je dostavio ispravnu bankarsku garanciju, bez obzira sta je napisao u Izjavi, cak i ako nije dostavio kopiju. Bitno je da je dostavio original.tra sa
da se ugovor ne zakljuci ukoliko se sve strane ne obaveste zbog razloga zasto sa njima nije sklopljen ugovor, a su najjeftiniji
Da se prvo gleda kvalitet ponude pa cijena (slično UNDP sistemu javnih nabavki)
po ugledu na evropske zakone gdje nije glavni kriterijum najniža cijena, ili slično
u dijelu pojednostavljenja samih postupaka
ponudjaci iz odgovarajuće djelatnosti
Kroz reviziju sprovedenih usluga

Bodovanje i uslovi..Najniza cijena ne smije vise da bude kriterijum koji je opredjeljujuci
Sve nedoumice koje se javljaju tokom primjene dodatno razjasniti. Npr. da li se na osnovu okvirnog sporazuma koji se potpisuje na primjer na 2 godine, i na osnovu koga se potpiše ugovor za prvu godinu, da li se za drugu godinu opet upucuje zahtjev izvrsiocu da dostavi ponudu i u kom se traže reference i garancija za dostavljanje ponude ili se može na osnovu okvirnog potpisati i z adругu godinu uz dostavljanje osnovnih dokumenata, ali da to nijesu reference i garancija ponude.
uvid u ponudu ponuđača od strane drugih ponuđača, po završenom otvaranju ponuda
u delu digitalizacije, odnosno prikupljanju dokumentacije od strane ponuđača. Taj deo bi trebalo da bude u potpunosti online, odnosno da ponudjaci ne moraju da fizički dostavljaju dokaze.
Treba poboljšati u dijelu finansijskih garancija, da se može kao garancija dostaviti i uplata u zahtijevanom iznosu ili garancija koja se može izdati od osiguravajućih društava. Dalje ne treba dozvoliti da se isključuju preduzeća na osnovu skrojenih uslova prema određenom ponuđaču, a pogotovo onom koji je prethodno dobijao tender. Za većinu dokumenata koji se traže treba omogućiti uvezivanje portala sa Ministarstvom pravde, Upravom carina i prihoda, i drugim.
Pragmaticniji i fleksibilniji propisi bi doprineli efikasnijem sistemu. Probajte da kopirate Americke ili Svajcarske sisteme.
POJEDNOSTAVITI PROCEDURE
otvorenost postupaka vrednovanja kao i nacin izmjene sistema vrednovanja od postupka do postupka
posvetiti vise paznje zahtevima koji se traze tenderskom dokumentacijom, obratiti vise paznje na sustinu a ne samo na formu
DODIJELJIVATI PONUDJACIMA SIFRE I ONEMOGUCITI RASPISIVACIMA TENDERA DA ZNAJU CIJA JE PONUDA DO ZAVRSETKA IZBORA ISTE
Treba gledati pozitivne prakse iz okruženja i prilagoditi ih našim uslovima.
U dijelu favorizovanja ponudjaca kroz primjenu neodgovarajucih kriterijuma "KVALITETA"..
Stalno treba unapredjivati
Energetska efikasnost
Pojednostavljanje postupka
pored Cijene, na pravi način definisati Kvalitet
vrednovati ponude po drugom sistemu a ne najniza ponuda gde cesto poslove odnose fuseraj firme
U smislu uslova za ucesce u postupcima, kao i u smislu da `kao male vrijednosti` i dalje idu direkno, dok su nekima one sve tipa revizije tehnicke dokumentacije i projektovanje
u djelu kriterija za izbor ponuđača
U smislu transparentnosti.
Promjeniti neke besmislene uslove koji se traže
Naša sugestija je ukoliko se to zakonski može izvesti da se promijeni rok za dostavljanja dokaza za vrednovanje sa sadašnjih 8 dana na nekih 12-15 dana, razlog je vrijeme izdavanja potvrda od nadležnih državnih institucija u CG.
uveitis obavezno ocjenivanje izvedenih poslova zbog dizanja kvaliteta radova
da ne rezidenti nemaju obavezu da imaju elektronski potpis
Pojednostavljanje
Kroz deo finansija.
Bodovati kvalitet
brzina rješavanja postupaka
fleksibilnost u dijelu cijene pod uticajima spoljnih faktora
U cilju smanjenja postojanja nedomica kod primjene Zakona
Jasno i nedvosmisleno odrediti članove koji se odnose na uslove za učešće, direktno mislim na član 99
fleksibilnost u dokumentaciji Min pravde, dokaza o izmirenim porezima i doprinosima, Rješenja iz CRPS-a ...da sve baš ne mora da glasi na dan otvaranja postupka. da važi na rok 30 dana
Kroz dodatnu edukaciju i seminare
pojednostaviti postupke u dijelu formalnosti (tipa teksta koji se unosi kod bankarskih garancija).



Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva. Unapređenje javno - privatnog dijaloga



Ministarstvo
finansija

Direktorat za politiku javnih nabavki

Smanjiti prostor za manipulativne radnje i to je to , da svi ponudjači budu u istoj ravni.
zaštita domaćih preduzeca
DA SVI POSTUPCI BUDU 100% TRANSPARENTNI. Npr jedan Naručilac na CEJN objavljuje i posao vrijednosti 500Eur ili manje dok drugi ne objavljuje ni poslove vrijednosti 8.000 Eur već ih neposredno daje konkretnom ponuđaču (uglavnom jednom istom)
Ponudjaci sa dampingovanim cijenama treba da budu isključeni iz postupka, kao i ponudjaci koji postavljaju nerralne garantne rokove kada se isti boduju samo da bi dobili posao, kasnije je kvalitet projekta ugrozen
Na polju sankcija za prekršaj, gubitak licence
Ponuđače koji su dobili posao ali ga nisu kvalitetno sproveli trebalo bi diskvalifikovati za buduće poslove
Standardizacija za: USLOVI ZA UČEŠĆE U POSTUPKU Javnih nabavki- Usluge. Obrazloženje: vrlo često se traze dodatni standardi pored vec postojećih
Javno objaviti sve planirane tendere unaprijed i predvidjeti da rokovi moraju biti najmanje 10-15 dana za prijavu
Podsticati ucesce crnogorskih proizvođača
U smislu transparentnosti javnih nabavki do samog kraja, koji uključuje praćenje realizacije ugovora i objavljivanja primopredajnih dokumenata, kao i osiguravanje da onaj ko održava sistem CEJN nema uvid u ponude tokom njihove izrade i prije otvaranja
Olakšati proceduru dostavljanja dokaza koji se daju kroz Izjavu privrednog subjekta.
kaznenu politiku pojačati za nepoštovanje zakona (licence itd)
lakse ucestvovanje na javnim postupcima
Kriterijumi za izbor najpovoljnijeg ponudjaca
ne bi trebala da bude obavezna garancija ponude za sve JN
Kroz zaštitu prava ponuđača
U svim segmentima
Ministarstvo ekonomije
kaznjavanje ponuđača
Smanjenje nelojalne konkurencije
Omogućiti da podizvođači/podugovorači mogu biti uključeni u više Ponuda
ukidanje bankarskih garancija za robu koja se izdaje bez avansnog plaćanja
Da su narucioci obavezni da ponudjaca obavijeste o ishodu postupka javne nabavke
Da se pojedina pravila ne slijede slijepo (npr numerisanje stranica i obaveza da poreski dug bude 0 eura)
Omogućiti veću konkurenciju u sistemu javnih nabavki
kontrola kvaliteta i vrjednovanje kavliteta. Usaglasenost sa zahtjevima. Paradox je da može da dodje do toga da prodje losija ponuda zato sto je bolja otpala iz nekog formalnog razloga. Po meni treba da postoji mogucnost dopune ponude zan neke formalne djelove ponude ako nedostaju. Time bi država profitirala i uslovi bi bili realniji.
Ponistiti pravilniku o ispunjavanju izjave privrednog subjekta i donijeti novi, precizniji
Ekvivalentno ne mora biti obavezujuce
Da firme koje se javljaju za posao koji treba da se odradi vec se bave tim dijelatnostima
Pojedine odredbe Zakona su konfuzne za osobe koje nisu pravnici, pa su podložne različitim tumačenjima što može rezultirati pogrešnim odlukama.
Da treba unaprijediti zakonska rješenja kroz mogućnost učešća više potencijalnih ponuđača.
Zakonska rešenja koja bi sprečila nelojalnu konkurenciju
Da se ograniče naručioc i u postavljanju uslova za jednostavne nabavke i da se uvedu za obvezne uslove reference o izvršenim poslovima
BOLJA SARADNJA IZMENJU DIREKTORATA I KOMISIJE
Cijena ne bi trebala biti jedini parametar pri izboru izvođača.Napraviti sistem bodovanja za kvalitet radova, reference...

Olakšati regulisanje iso standarda za robe koje posjeduju sve sertifikate od fabrike tj proizvođača
Nije uzet u obzir Zakon o kulturnim dobrima
smanjivanja papirologije i unapređenje elektronske komunikacije
pojednostavljenje birokratije, npr. pribavljanje dokumentacije koja je javna i koju institucije sistema medju sobom mogu provjeriti, trenutna zakonska mogucnost ostavlja naručiocu izbor da li će institucionalno provjeravati dokumentaciju (obavezni dokazi) ili to staviti na teret ponudjačima što se uvijek i čini, a komplikuje postupak (npr. čl 135 a i b ZJN)
Naravno, kroz obavezne revizije ali i pravo i mogućnost uvida svih koji su učestvovali u tenderskom postupku da mogu iskontrolisati da li je firma koja je dobila na tenderu ispunila uslove iz tendera koji se nerijetko postavljaju samo da bi se favorizovala neka firma. Takođe smatram da bi u slučaju dokaza kroz revizije i kontrolu da je tender na ovaj način namješten, odgovorno lice moralo biti procesuirano kao i firma koja je taj tender dobila.
zelene JN
ne toliko zakon koliko njegova primjena, uskladenost, da bi se izbjeglo da svaki sluzbenik za javne nabavke ima svoja pravila, i regulative primjenjuje na svoj nacin. Treba raditi na uskladenosti primjene zakona.
Ostro sankcionisati zloupotrebe prilikom pisanja tenderskih postupaka, narocito preferiranje brendova
Smanjiti dvosmislenosti, zakon treba da se tumači samo na jedan način.
U dijelu smanjenja formalnih proceduralnih koraka koje ponudjač treba da ispuni da bi učestvovao u postupku javne nabavke.
Definisati da najniža cijena ne može da bude jedini kriterijum za odlučivanje, jer tada u većini slučajeva trpi kvalitet bilo usluge bilo proizvoda.
Bolja kontrola postupaka javnih nabavki
Pojednostavljivanje administrativnih procedura - neophodna dokumentacija
Izvršiti izmjene Zakona o javnim nabavkama: član 87 stav 8 brisati, čl. 108, tčka 5 izmijeniti tako da ostane "nije dostavio izjavu privrednog subjekta", čl.118 - stav 1 tačka 3 brisati "rok isporuke". čl 134 stav1 tačka 5 briše se,
U izmjene i dopune uključiti i predstavnike ponudjača, pogotovo iz jednostavnih nabavki.
2. Član 54 stav 4 izmijeniti „koji ne može da bude kraći od 20 dana“3.Član 65 -brisati „ osim u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona" zbog spreječavanja zloupotreba. Propisati proceduru dobijanja mišljenja i u ovom slučaju u izuzetno kratkom roku, elektronskim putem.4. Obezbijediti da se dokazi provjeravaju od strane naručioca: Uvjerjenja iz Ministarstva pravde, Uvjerjenje o izmirenom porezu, Izvod iz CRPS, bez obaveze da se ta uvjerenja naknadno dostavljaju. 6. Najveći je problem i najznačajnije pitanje izrade transparentne tehničke specifikacije. Naručioci su dužni da ispituju tržište i obezbijede konkurentnost za sve potencijalne proizvođače. U praksi se ovo ne dešava, uglavnom se vrši favorizovanje, pokušaji da se utiče na izmjenu specifikacije su mukotrpn.

Tabela 3. Preporuke za dalja unapređenja u sistemu javnih nabavki – citati iz odgovora naručilaca

Omogućiti učešće učesnicima iz drugih država bez elektronskog potpisa jer je to trenutno najveći problem
Kako bi se smanjio finansijski izdatak ponudjača, kao i utrošak vremena, predlažem da svi Naručioci samostalno obezbijede potvrde koje su obavezan uslov Ponudjaču za učešće u postupku javne nabavke.
Unapređenje kako samog Zakona, tako i njegove primjene, postavljanja načela, brže dobijanje rješenja po žalbi u postupcima, inovacije i ažuriranje na sajtu
Izbjeći apriornu favorizaciju kroz uvođenje nekorektnih referenci koje se prilagođavaju već unaprijed odabranim firmamam
Da se ne navode određeni proizvođači opreme, što odmah ukazuje na namješten postupak, već tehnički da se dobro obradi zahtjev i da najpovoljnija ponuda može da ima šansu.
Skratiti rok odabira ponudjača i žalbeni postupak .
jačanje inspektorske službe
Izmjene ZJN

Sačinjavanj ei podnošenje izjave privrednog subjekta u elektronskom obliku, uvođenjeobaveze za naručioca da se sam obraća Ministarstvu pravde za uvjerenja iz kaznene evidencije
Jača kaznena politika za kompanije koje lažno predstavljaju ispunjenost uslova u sistemu javnih nabavki. Veća transparentnost postupka.
Olakšanje postupka registracije na CEJN, posebno za kompanije sa sedištem van Crne Gore
поједноставити процедуре учешћа ЈН
Bolja kontrola narucioca kako bi se omogućilo sto vecem broju ponudjaca ucesce
Pravilnik o obrascu Izjave privrednog subjekta tj,uputstvo za sačinjavanje iste proglasiti ništavnim,obzirom da komisija za zaštitu prava određeni dio tog uputstva tretira na način da je postupiti po istim od bitnog uticaja na ispravnost ponude,dok na dio istog uputstva gleda i tumači na način da nije od bitnog uticaja na ispravnost ponude,a ponuda se navodno sačinjava u skladu sa zjn i uputsvom za sačinjavanje iste.Dakle, ili da Komisija za zaštitu prava odluke donosi na način da je ispoštovati cijelo uputstvo od 100% uticaja na isparvnost ponude ili to uputstvo proglasiti ništavnim.Takođe,Izjavu privrednog subjekta usaglasiti sa uputsvom za popunjavanje iste,kao npr. u dijelu C1 da li je privredni subjekat podugovarač u predmetu javne nabavke, pa postoje odgovori DA ili NE,a u uputstvu stoji da na ovo pitanje odgovara samo podugovarač i mora upisati DA...čemu onda opcija odgovora NE ? ITD ITD
Kontrola naručioca.
Visa transparentnost. Provjera kvaliteta i kvantita pri realizaciji ugovorenog posla.
Da se potvrde/uvjerenja koje izdaju državni organi pribavljaju službenim putem, što omogućava brži pristup informacijama o ponuđačima
Kontrola.
Povezati sisteme naručioca, Ministarstva pravde i Poreske uprave, kako više ne bi naručioci imali opravdenje da od ponuđača traže dostavljanje dokaza iz nadležnosti ovih organa.
j os jednostavnije procedure i brze rjesavanje žalbi
Jasno upitstvo kod unosa podataka na sajtu CEJN
Da se još više skrate procedure i birokratija, da se reguliše šta naručilac smije da traži za određenu vrstu posla kako ne bi eliminisao konkurenciju, svaka promjena pravilnika da je blagovremeno ažurirana i da se može naći na CEJN-u (tipa: obavezan e-potpis za otvorene postupke)
Unaprijediti Komisiju za zaštitu prava ponuđača i Upravnom sudu da definišu napredak u zaštiti prava ponuđača u postupku javnih nabavki u skladu sa zahtevima EU.
izbaciti cijenu kao jedini i glavni reper. tako dobijete namjesten tender sa losom opremom, uslugom... reference i kvalitet da budu na prvom mjestu
Veća transparentnost sa strane naručioca i vođenje suštinskim principima umesto formalnim
Istrazivanje u svrhu realnog definisanja budzeta za javne nabavke, a ne ispod vrijednosti na trzistu
Uprostiti procedure i zastiti ponuđjace od zloupotreba.
Trivijalne greske da budu zaista tako tretirane. Npr ako neko kroz reprogram izmiruje dug od nekoliko stotina hiljada eura ne moze biti ispravan u odnosu na nekog kome se "podvuće" dug od tipa 2 eura
Napraviti opciju za ponuđače da označe na primjer zvjezdicom tendere koje bi pratili i potencijalno učestvovali. Kao i to ih mogu pronaći na jednom mjestu.
Razmotriti mogućnost direktnih sporazuma za manje iznose do 5000,00 EUR.
Praćenje trenda rasta cijena materija i rada,veća kontrola izvodjača radova,Možda da se svi izvodjaci ocjene po završetku posla i na osnovu prosječne ocjene donese zakon o zabrani prijave izvodjaca koji nerado kvalitetno posao
kvalifikovana verifikacija elektronskog potpisa i pecata
Precizirati vrijednost PDV-a od strane narucioca
na CeJNu objavljivati i sve pristigle ponude, i obrazloženja za izmjenu planova
omogućiti ponuđačima uvid u ponude svih ponuđača, kroz portal, nakon otvaranja istih...
Mogućnost učešća start up preduzeća
Da Ministarstvo finansija/Direktorat za politiku javnih nabavki usaglase svoje stavove, da nas na obukama ne uče kako se ispunjava izjava privrednog subjekta na jedan način a onda Komisija za kontrolu postupaka zauzima drugačije stavove. Da se pravilnik o načinu ispunjavanja izjave privrednog subjekta ukine jer Komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki ga ne priznaje. Da se u Komisiju za kontrolu postupaka javnih nabavki biraju stručna lica koja efikasno rešavaju žalbe stručno i nepristrasno u skladu sa ZJN a ne korumpirane osobe!

KONKRETNO DATI PONUĐAČIMA MOGUĆNOST UČEŠĆA PO STAVKAMA JER POJEDINI PONUĐAČI UBACE JEDAN ARTIKAL KOJI NEMA NINO OSIM ONI A MALE JE VREDNOSTI I DOBIJAJU TENDER IAKO BI PONUDA BILA ZNATNO MANJA NEGO NJINA.U ZADNJE TRI GODINE SE DOSTA PROMIJENILO IAKO I DALJE IMA "NAMEŠTALJKI"
Transparentnost nabavke
pratiti evropske trendove
Pod obavezno ukinuti mogućnost traženja ponuda sa jedinicnim cijena. Prvo sto je to iz prakticnih razloga gotovo nemoguće formirati cijenu npr. dizajn, pripremu za štampu, štampu i transport po jednoj vizit karti ...). Drugo sto to omogućava mogućnost zloupotrebe jer ponudjaci mogu u dogovoru sa naruciocem za pojedine artikle koji su vredniji svjesno da nude po nizim cijenama a narucioci ih nekog razloga nikada ne naruče i tako ih stavljaju u povoljan položaj
Obrazac 1 implementirati u CEJN. da se bankarske garancije dostavljaju u digitalnoj formi preko CEJNa.
učitavanja priloga na portal
Garancija ponude u elektronskom obliku da bude i u praksi. Provjera obaveznih uslova isključivo od strane Naručioaca, za dokaze koje izdaju Uprava prihoda i carina i Ministarstvo pravde, jer u praksi, često se dešava, da Naručioci pošalju istovremeno zahtjev za doistavljenje dokaza i prethodno navedenim institucijama i ponuđačima. Na taj način prethodno pomenute institucije rade dupli posao, ponuđači koriste zakonom omogućeno pravo da traže produženje roka za dostavljanje ovih dokaza, jer na pr. Uprava prihoda i carina zbog obima posla ne može izdati dokaz u roku od 8 kalendarskih dana.
Uvođenje obrasca ponude u elektronskom obliku, da se popunjava kroz CEJN. Posebno se odnosi na jednostavne postupake, i obrazac 2. Isto vrijedi i za Izjavu ponuđača.
da se ukinu direktorat za javne nabavke ili da počne da radi svoj posao
mogućnost postavke filtera, radi stalnog praćenja Mojih favorita
da pojednostavimo postupak to jest gore navedeno i da svaki dokument validnost može biti 3 mjeseca
Azurnije djelovanje institucija u slučaju zloupotreba.
DA SE DODIJELJUSIFRE PONUDJACIMA I DA RASPISIVAC NE ZNA KOGA BIRA ,DA TO BUDE ISKLJUCIVO ZBOG KVALITETA PONUDE
Pojednostavniti neke članove ZJN
Ne imitirati unapređenja nego sebi sa ponudjaci i naruciocima, saslušati obe strane i nepristrasno doneti zaključke
Unapređenje u pravcu pojednostavljenja
najniža ponudjena cijena da dobija posao .To mijenjate!
smanjite korupciju i povećajte transparentnos rada odgovorne institucije
pojednostaviti dokumentaciju za konkurisanje, uz obavezno prilaganje dokaza o svemu potrebnom nakon kvalifikacije, odnosno izbora
U određenim postupcima uvesti avansno plaćanje. Rok plaćanja smanjiti na maksimalno 30 dana od dana potpisivanja zapisnika o primopredaji.
Prije svega Zakonom o javnim nabavkama sve detaljno regulisati i službenike za javne nabavke strogo kontrolisati tj jako voditi računa ko se bavi ovim poslom,.
elektronska provjera dokaza koji se prikupljaju od državnih organa
još više unaprijediti CeJN
Izjava bi trebalo da bude u elektronskom obliku, da se generiše na portalu.
dozvoliti kopije, smanjiti administraciju
Crna lista sa svim ponuđačima koji imaju neplaćene poreze, na čelu sa velikim kompanijama primjer VOLI TRADE koji i pored neplaćenih porez redovno sklapa ugovore sa naruciocima
Moja preporuka kao nekog ko je dugo u javnim nabavkama da se onemoguće diskriminatorski uslovi.Normalno preduzeće mikro,malo ili veliko da može aplicirati.Mali se udružuju da bi ispunili zahtjeve ili kroz zajedničke ponude ili korišćenjem sposobnosti drugog privrednog subjekta.Većina ih odustaje kada vide uslove.Prilikom apliciranja na izgradnji nekog značajnog arhitektonskog objekta ili izgradnji regionalnih i magistralnih puteva ne traže neke stvari po pitanju (alata,sitna oprema) PRIMJER STA MOŽE DA SE TRAZI ZBOG FAVORIZOVANJA Privredni subjekat je dužan da posjeduje minimum mehanizacije, tehničke opreme i/ili druge kapacitete koji su potrebni za blagovremeno i kvalitetno izvršenje ugovora što se dokazuje listom osnovnih sredstava i opreme u svojni ili obezbijeđenih oslanjanjem na sposobnost drugog subjekta ili obezbijeđenih na drugi način, u skladu sa zakonom i to: motorne testere – minimum komada 12; sjekire - minimum komada 12; kosijere - minimum komada 12; klinove - minimumu
Smatram da bi Ponuđači trebali biti oslobođeni dostavljanja dokaza koji se popunjavaju u Izjavi privrednog subjekta (Poreska , CRPS i Ministarstvo Pravde) već da Naručilac tendera to sam provjeri .
JN se ne poštuju u obimu potpisanog ugovora. Naime u javnoj nabavci je predviđena količin koja se u praksi ne poštuje.

Elektronski pristup(uvid) u podnijete ponude od strane ponuđača, bez traženja odobrenja od strane naručioca.
Izjavu privrednog subjekta pojednostaviti
Avansno plaćanje, kraci rok plaćanja, mjerilo izbora ponude kvalitet a ne samo najniža cijena.
da se svi elementi bodovanja tendera objave u zapisniku(dio od 10% koji je garantni period,iskustvo,kvalitet opreme itd
Male nabavke, jedinične količine
Veća povezanost sa ostalim institucijama sistema
Previše je tu stavki sa unapređenja, ali sluha i dalje nema, jer se ne UVAŽAVAJU mišljenja/stavovi/zahtjevi STRUKE (konkretno inženjera svih oblasti), jer se za projektovane stavke nude svakojake i svakakve "ekvivalentne" stavke itd itd
Ne znam
Kaznena politika kada su u pitanju Naručioci kod kojih se poslovi dodjeljuju samo jednom ponuđaču.Ogromna je korupcija na relaciji Naručilac-ponuđač i dio instucija.Pronaći mehanizam da se to spriječi. Otvoriti mogućnost za prave utakmice ponuđača
Kriterijum za dodelu ugovora - najniža cena- ne može biti jedini kriterijum, treba bodovati reference, tehnicke i kadrovske potencijale, garantni period...
Kontrola naručioca
Samo nastavite tako
sve ok
ZABRANITI TRAZENJE UZORAKA I SERTIFIKATA ZA TONERE KOJE MOZE OBEZBJEDITI SAMO JEDAN PONUDJAC ,OBICNO SE TRAZE UZORCI KOJI SU NESTANDARDNI ZA KANCELARIJSKO POSLOVANJE ,SKUPI, TESKO DOBAVLJIVI I TAJ USLOV ISKLJUCIJE SVE UCESNIKE KOJI IH U TOM MOMENTU NEMAJU .NA TAJ NACIN SE FAVORIZUJE JEDAN PONUDJAC.
skratiti roкове postupaka, umanjiti iznose bankarskih garancija
.Stručno osposobljavanje kadrova preko nadležnih(akreditovanih) institucija od strane Međunarodne organizacije za standardizaciju umjesto dosadašnjeg načina "certifikacije" od strane nekakvih komisija resornog ministarstva, koje ih samo uče formalno- pravnom spletkarenju za donošenje nezakonitih pristrasnih odluka po nečijem nalogu radi jačanja organizovanog partitokratsko-autokratskog kriminala i preliivanja novca tamo gdje je naređeno po vertikalnoj piramidi vlasti.
više koristiti druge kriterijume, a ne samo cenu
unapredjenja su potrebna kod zaštite prava u javnim nabavkama, i kod usavršavanja informatičkih vještina službenika radi korišćenja punog potencijala CeJNa
Obuka za apliciranje na CEJN
Nije dobro da najniža cijena nosi 100 bodova. Mora više bodova nositi sami kvalitet proizvoda i brzina isporuke naručene robe. Ne brzina koliko kvalitet. Dakle, najpovoljnija ponuda ne može biti "najjeftinija" uvijek. I sami ste svjesni koliko je problema u sistemu nastalo biranjem najjeftinijih ponuda. To je novac građana Crne Gore i ne treba ga zloupotrebljavati na ovaj način. Dajte da već jednom izađemo iz tog začaranog kruga "jeftinoće"! Kvalitet!
online dobijanje potrebne dokumentacije. Skratiti vremenski period za izdavanje potrebnih dokumenata.
poboljšanje loseg nivoa znanja ljudi koji pisu tendere, a posebno onih koji vrse kontrolu prigovora na iste. Smatramk da je u komisiji za žalbe kada smo mi u pitanju veoma los nivo znanja ili lose namjere kod evaluacije žalbi.
Da se nekada ne gleda na najjeftinija ponuda, već reference i dokazi
Olaksati papirologiju.
Primijetio sam da je nezadovoljstvo korisnika Javnih nabavki zbog samog kvaliteta proizvoda. Mozda poraditi na nekoj regulaciji tih stavki!
Što više fokus na ekonomski najpovoljniju ponudu. Nije isto ako je oprema NN (Kina, Turska ili sl.) ili poznati brend iz Evrope.
Za kvalitet davati vise bodova
Jednostavnija procedura
Obavješćavanje ponuđača o uvođenjima novih pravila
da obavješćenja o objavama dolaze na mail korisnika/ponuđača
Uprostiti papirologiju
Transparentnost,dodatna digitalizacija
poboljšanje sistema u smislu brzine
Sve je profesionalno
Da se garancije podnose elektronski potpisane i da Izjava privrednog subjekta bude elektronska , tj. za svaki postupak zasebna i za svaki vid podnošenja ponuda
Poboljšati sistem uvođenjem ISO standarda u procese sistema javnih nabavki
Da stizu obavješćenja kada se izbacе nove javne nabavke u obliku notifikacija



Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva. Unapređenje javno - privatnog dijaloga



Ministarstvo
finansija

Direktorat za politiku javnih nabavki

PREVISE BESPOTREBNE DOKUMENTACIJE
Uvesti bodovanje referenci, tražiti kvalitet a ne samo najnižu cijenu, veća dostupnost podacima koji se zahtijevaju na tenderima
Mogućnošću ponuđača da exportuju exell u sistema, da ne moraju da specificiraju ukucavaju ručno. Pogotovo gdje specificacija ima velik broj stavki i taže se modeli, proizvođači... Ta mogućnošću bi u znatnom ubrzala i olakšala rad ponuđača
Pojednostavljenje postupka na način da naručilac po izvavi ponuđača vrši provjeru podataka kroz javne evidencije (Poreska uprava i kaznena evidencija) kako nebi prvorangirani ponuđač morao prbavljati i dostavljati u papirnoj formi traženu dokumentaciju iz navedenih evidencija..
Mnogo vise borbe protiv koruptivnih radnji
Poboljšanje softvera.
Omogućiti uvid u sve podnijete ponude svim učesnicima, bez ikakvog ograničenja i neposredno po isteku roka za predaju ponuda.
Zahtev za licencom za svaki posao. Kontrola izvođača. Kontrola radne uključene snage.
unaprijediti sistem hitnih nabavki
Umrežavanje baza podataka neophodnih za efikasno utvrđivanje i sprečavanje sukoba interesa.
Uskladiti Zakon o javim nabavkama sa radom Komisije za zaštitu prava u postupcima jn
1. Da mejl kojim nas CEJN obaveštava da u sistemu za elektronske javne nabavke imamo obaveštenje bude vremenski sinhronizovan sa pristiglim obaveštenjem. Mejl kasni i po 12 i više časova. 2. Da važeća podzakonska akta budu pristupačnija/ preglednije razvrstana/ na sajtu direktorata npr. Pravilnik o obrascu izjave privrednog subjekta / važeći/ Sl glasnik br 055/23 od 01.06.2023 trenutno nije na sajtu. Imamo pravilnik pa pravilnik o dopuni pravilnika. To otežava ponudjačima i zbunjuje ponudjače.
Još bolje unaprijediti i olakšati korisnički interfejs. Takođe poboljšati sinhronizaciju obavještenja između CeJN-a i emaila. Dešava se da obavještenja koja stižu na email ponekad kasne i po 6-7 sati u odnosu na obavještenja koja se odmah dobijaju na sajtu CeJN-a.
Mora se voditi racuna o sektoru kulture, marketinga, komunikacija i organizacije događaja. Autorski timovi su nesto sto ne moze biti odredjeno javnim nabavkama. Kao primjer- stolar ne moze biti sagledavan kao scenograf jer je scenograf dio autorakog tima. Isto vazi za događaje- ogromne su razlike u opremi i nemoguće je da se bez kreativnog koncepta a na osnovu najnize ponudjenje cijene vrsi odabir izvodjaca.
Zakonska regulativa bolje definisana i jasno precizirana prava i obaveze kako ponuđača tako i naručioca
Teško je skupiti reference u Crnoj Gori ali nije u redu da nepoznate, juče osnovane firme sa jednim zaposlenim imaju odmah sva prava za učešće na tenderima, obično su to ljudi bez dovoljno savjesti.
unapredjenje samog sajta, potrebno je da bude jos vise user-friendly i vise logican, sa objasnjenjima kako popuniti svaki box. Takodje, nije logicno da se registracija privrednog subjekta ne moze uraditi u potpunosti elektronski. Nemoguće je za medjunarodne kompanije da se registruju. Postoji obavezan korak donosenja dokumentacije finzicki u protorije Ministarstva finansija. Dakel ne mozemo onda pricati o potpuno elektronskom postupku.
Uzimati u obzir komentare ponuđača
samo dosledna primjena osnovnih načela i direktiva, tumačenje i primjena zakona u skladu sa načelima i direktivama. Takođe, dodatno prepoznavanje sukoba interesa
Dopuniti zakon, dozvoliti ponuđaču da dopuni dokumentaciju a ne odmah proglašavati ponudu za neispravnom - treba da bude nešto poput postupaka u okviru EBRD banke.
Tako što jedini uslov za dobijanje tendera neće biti najniža cijena. Takođe je veoma rigorozan metod potvrde poreskog duga, gdje sam jednom zbog greške Poreske uprave imao dug od 20 centi, zbog kojeg sam diskvalifikovan sa tendera. Mislim da to nije bio osnov ovakvog pravilnika, već diskvalifikacija poreskih dužnika koji neredovno izmiruju svoje obaveze.
Pokušati da se zaustavi namještanje javnih nabavki istim ponuđačima i ne dozvoliti da ponuđači znaju ko je dao najbolju ponudu, prije završetka postupka.
cio postupak sprovesti preko esjn, bez dostavljanja posebne dokumentacije
da se sve poveze elektronski , tj sva dokumenta da mogu elektronski da se salju nauciocu , cak i ugovori
ZAPISNIK O OTVARANJU PONUDA/PRIJAVA-ponuđač dobija samo cijenu, ali ne i druge kriterijume po kojima se vrši bodovanje, pa ponuđači nakon prijema zapisnika ne znaju kakav im je rang. Takođe, Kod okvirnih sporazuma po pojedinačnim zahtjevima naručioca, ponuđač dobija zapisnik sa samo svojom cijenom (a trebalo bi da dobija cijene svih učesnika okvirnog sporazuma). To predstavlja nazadovanje u odnosu na stari sistem javnih nabavki, jer u ovim situacijama ponuđači do donošenja odluke ne znaju kako su rangirani
Uprostiti učešća sto se odnosi na to da svako elektronski pismeno lice može da rastumači objašnjenja za popunjavanje izjava razlicitih postupaka kao i original podnošenje dokumentacije zaposlenih , licenci i ostalo ovjereno od strane notara a sve je lako provjerljivo sluzbenim putem i putem unapredjenih aplikacija drzavnih institucija.
u sonvom pregledu (glavna tabela) mogla bi se dodati kolona, pored datuma objave tendera, kada se isti i zatvara.

Brži odgovori Uprave prihoda i Ministarstva pravde, u postupku provjere Izjave privrednog subjekta.
nastavite sa elektronskim rjesenjima ucestvovanja na tenderima
pored toga sto nemam pristup uci u sistem, mogu samo reci da je sistem od 04.2023 tako spor da treba za mijenjanje stranice po pet minuta
Ukoliko je Ponudjac vec nekoliko puta prekrasio clanove Ugovora, svi narucioci bi o istome trebali biti informisani i pridrzavati da pravila da takvi POnudjaci ne mogu ucestovati u procesima javnih nabavki jedno vrijeme.
precizniji opisi uslova učešća
Full digitalizacija procesa
Ponuđač je obavezan dostaviti autorizaciju od strane proizvođača štampača za original tonere, a ukoliko ponuđač nudi ekvivalentne tonere obavezan je dostaviti potvrdu-sertifikat proizvođača ekvivalentnih tonera da su ponuđeni toneri prizvedeni u skladu sa sledećim standardima, odnosno moa dostaviti sledeće sertifikate: ISO 9001 i ISO 14001, oivjeren i od strane proizvođača tonera; STMC sertifikat, ovjeren i od strane proizvođača tonera; LGA sertifikat, ovjeren od strane proizvođača tonera; DIN audit izvještaj(Audit Report DIN 33870 1/2) ovjeren i od strane proizvođača tonera; ISO izvještaje u skladu sa ISO 19752 i ISO 19798 za sve ponuđene tonere ovjerene od strane proizvođača tonera. Ovi ISO raporti moraju biti ovjereni od strane akreditovane laboratorije z izradu izvještaja u skladu sa ISO 19752 I 19798 ili proizvođača ponuđenih toner kasete koji posjeduju takvu akreditaciju. Akreditacija mora biti izdata od strane punopravnog člana EA (European Accreditaion) obavezno dostaviti fotoko
Obavezne obuke za službenike koji se bave javnim nabavkama
CeJN mora omogućiti digitalno potpisane bespapierne postupke i dokumente.
Obavezno promijeniti regulativu i popraviti softversko rješenje naročito u dijhelu obavještenja i dobijanja pšovratnih informacija, jer dosta često se promijene obavještenja i odluka a ponuđač nije upoznat sa tim jer se ta obavještenja u CEJN ne objavljuju danom vršenja izmjena hronološki već ponuđač mora stalno da ulazi u konkretni broj postupka
Jedna tehnička primjedba: mailovi koji se generiraju na CEJN-u, nekad bitno kasne. Bilo bi odlično kad bi se to moglo riješiti. Drugih primjedbi nemamo.
Treba bolje obučiti službenike za javne nabavke, jer različito tumače istu situaciju, treba pojednostavniti ovjeru dokumentacije koja se dostavila u ponudi po dobijanju tendera, postoji zloupotreba pregovaračkog postupka i jednostavnih nabavki, posebno onih na osnovu fakture.
Ukidanje dostavljanja ovjerenih dokaza o ispunjenosti obaveznih uslova i uslova stručno tehničke sposobnosti koji su lako provjerljivi na sajtovima nadležnih ministarstava; formiranje registara izdatih licenci, registra potvrda o članstvu u IKCG, registar licenci za složene inžjerske objekte inženjera
Kod pregleda prošlih ponuda u kartici MOJE PONUDE, nakon otvaranja npr. strane 21, sistem vraća na stranu jedan umjesto da se vrati samo korak unazad,tj opet na stranu 21.
Sto se tice nase djelatnosti nemamo predloge za unapredjenje.
Automatizacija svih zapisnika i odluka iz sistema da se izvukuje
Unapređenje kroz olakšanje postupka dokazivanja učešća u postupcima javnih nabavki
Email obavijesti
Odgovornost
kontrola sertifikata
Za radove adaptacije ne tražiti u uslovima licencu za projektovanje i izvođenje jer se ne radi o gradnji ili rekonstrukciji objekata već o zanatskim radovima. Na ovaj način povećaće se broj ponuđača i smanjiti cijena radova tako da će se i smanjiti mogućnost povjeravanja tih poslova isključivo građevinskim firmama. Zaštitite se i male firme koje izvode te radove, a obično ih firme sa licencama angažuju kao podizvođače na ovim poslovima.
Primjeniti ZJN i na Jednostavne nabavke, obzirom da dosta zloupotreba ima kroz taj vid
Da pojednostavite SAM postupak Javnih nabavki i lojalna konkurencija.
Gledati sustinu i prilozene dokaze a ne kako je neko definisao i ispisao ESPD izjavu
Fokusirati se na suštinu i predate dokaze, a ne na način popunjavanja ESPD izjave
obavestenje ponudacima koji su participirali na tender, ko je zalkjuicio ugovor i zasto su ostali odbijeni
Obrasci da budu zakačeni i jasni. Da ne moramo da tražimo broj sluzbenog lista.
Unaprijediti zakonsku regulativu na način da se fokus stavi na bitne stvari - kvalitet ponude, pa onda cijena. Napraviti mogućnost da ukoliko neki ponuđač, koji je dobijao poslove na tenderu, a bude negativno ocijenjen za izvđenje posla, bude eliminisan na neki period za buduće javne nabavke.
biranje nekorumpiranih javnih činovnika
kontrola namještanja tendera kroz tehničke specifikacije



Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva. Unapređenje javno - privatnog dijaloga



Ministarstvo
finansija

Direktorat za politiku javnih nabavki

Edukacija
stimulisati najkvalitetnije
Uvesti obavezno revizorsko tijelo koje ce pratiti da li je bilo izvršeno sve na nacin na koj je trazeno i da li je bilo izvršeno ya isti novac
Praćenje i primjena evropskih zakona i normi za navedenu oblast.
Izraditi Centralni registar kvalifikovanih ponudjaca odakle bi se dobijalo jedno uvjerenje za mogućnost ucesca, i uz to uvjerenje i ponudu ucestvovalo u postupku. Najniza ponudjena cijena ne treba da nosi vise od 20% kao kriterijum za bodovanje, jer se na trzistu pojavljuje svakakvo smece, narocito u farmaciji
Ujednačen način postupanja shodno Zakonu, nekada djeluje da se o istim stvarima odlučuje na različite načine, u zavisnosti od znanja, sposobnosti i zainteresovanosti službenika za javne nabvake
da proradi automatsko obaveštavanje o radnjama naručioca vezano za pojedinačni postupak u kome je ponuđač dao ponudu
Potpuna digitalizacija servisa
Softver mora biti unparijeđen, postoje znatna oganičenja.
Omogućiti više fleksibilnosti u donosenju odluka i zahtevane dokumentacije. Na primer, pisma garancije nisu standardna za EU/CH/USA banke, vec vise za lokalne Crnogorske banke. Treba dati mogućnost da strane banke uticu na tekst garancije. Potrebno je isto dati fleksibilnost kad su u pitanu dokazi o kompanijama, kako bi se omogućilo ucesce ponudjaca iz razlicitih zemalja kako EU tako i van EU.
Transparentnost nabavki
Unapređenje funkcionalnosti CeJN-a, u smislu uvođenja novih opcija, konkretno da ponuđačima stižu notifikacije da je Naručilac izvršio izmjenu u postupku (nevezano da li je ponuđač postavio pitanje), da je dodao neki dokument i slično. Da se smanji potreba svakodnevnog otvaranja postupka kako bi saznao da li je Naručilac nešto mijenjao ili dodavao od dokumentacije.
EFIKASNOST ODLUCIVANJA PO ZALBAMA
Kontrola i kaznjavanje zloupotreba
cijena ne bi trebala nikako biti mjerodavan i jedini odlucucjuci faktor. Nekada je u sistemu vrednovanja u odnosu na reference firme i kadra, rok, cijena bila ucesnik 20%. Danas je uglavnom jedini faktor procjene.
uvezivanje sa ostalim institucijama i digitalizacija svih procesa
VECA KONTROLA ,NPR KOMISIJA KOJA PREGLEDA ISPRAVNOST PONUDJACA A RASPPISIVAC DA IMA DOSTUPAN SAMO FINANSIJSKI DIO DO IZBORA PONUDE
Dalje uprošćavanje sistem
Fer konkurencija, kfalifikovana za robu i usluge koje zahtijevaju naručioci
Jednostavnost
Vise paznje treba posvetiti ponudjaca i njihovim primjedbama na postuoak umjesto sto se paznja usmjerava na olaksavanje postupka za Naruciocoe.. te se Naruciocima omogucava fingiranje regularnosti postupaka kroz losa zakonska rjesenja.
Veća kontrola - ne samo reda radi
Posto se stalno navodno usaglasava zakon sa Evropskim zakonodavstvom nikako nam ne uspijeva. Ja kao ucesnik mnogih tenderskih komisija za EIB imam iskustvo da smo do zadnjeg iscrpljivali najpovoljnije ponudajce da dostave dokaze a kod nas jos uvijek obaraju zbog gluposti tipa " neposredno" ili balgovremeno itd. CEJN je ogromno olaksanje i sigurno u Upravi za javne nabavke rade odlicno ali Narucioci iz drugih institucija su i dalje na vrlo vrlo losem uhodanom korumpiranom nivou. i tome se mora stati na kraj jer to ovu drzavu kosta milione.
Unapredjivanja, i oodbacivanje svake vrste zloupotrebe
Baziranje na urbanističko uređenje gradova u pravcu energetske efikasnosti
Da se postuju zakoni
Pojednostavljenje procedure i lakše definisanje potrebne dokumentacije
Ukinuti obavezno slanje originalne dokumentacije na adresu naručioca. Besmisleno je.
izmijeniti nacin vrednovanja nije uvijek najniza ponuda dobra.uvesti sistem pozitivno i strucno odradjenih poslova
Vrednovanje Kvaliteteta proizvoda ne cijena
Da CEJN daje obavjestenje kada stigne nesto u postupku u kojem smo ucestvovali kao odluke itd a ne da moramo da trazimo po svim da bi saznali kada je nesto objavljeno
Treba jos da se CEJN usavršava.
Preglednost portala
Edukacija lica za sastavljanje i objavljivanje tenderskih postupaka
unapređenje i pojednostavljenje procedure,uspostavljanje liste bitnih dobavljača



Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva. Unapređenje javno - privatnog dijaloga



Ministarstvo
finansija

Direktorat za politiku javnih nabavki

Izjavu privrednog subjekta programirati u sistem (aplikaciju)
Više transparentnosti i realnih uslova koji će biti isti za sve bez štelovanja posebnih uslova prema "povlašćenim" ponuđačima.
pojednostaviti sistem podnošenja ponuda preko CeJN-a
Naša sugestija je ukoliko se to zakonski može izvesti da se promijeni rok za dostavljanja dokaza za vrednovanje sa sadašnjih 8 dana na nekih 12-15 dana, razlog je vrijeme izdavanja potvrda od nadležnih državnih institucija u CG.
zabrana ucesca na potstupcima javnih nabavki za firme koje neprofesionalno obave posao
Unapređenje sistema dostavljanja dokaza ponuđača
Da Zakon bude isti za sve.
Sto vise strucnih seminara u cilju edukacije
depolitizacija
Raznovrsniji kriterijumi
Više vrednovati stručne reference
mogucnost snimanja favorizovanih kodova za pretragu
Verujemo u sistrtem CEJN
Vjerujemo u sistem CEJN
Zakon o javnim nabavkama jasno formulisati u pogledu izmirenja obaveza prema Poreskoj upravi. Tačnije član 99. Jer po tom članu se traži izmirenje samo poreza i doprinosa za zarade, dok se ostali porezi (porez na dobit i porez na dodatu vrijednost) ne traže, a Naručioći pogrešno tumače Zakon i traže sve poreze da budu izmireni. Znači ili jasno odrediti Zakon ili Naručioce bolje podučiti o propisima. Takođe i Komisiju za kontrolu javnih nabavki bolje podučiti da ne dolazimo u situaciju da sami sebi pobijaju rešenja koja donose jer ispadaju jako neprofesionalni. Mislim da bi napokon bio red da se bar jednom u javnim nabavkama zna kako treba da se radi a ne da se posao dobija po babu i stričevima.
CeJN moraju omogućiti digitalno potpisane bespapirne procedure i dokumente
navedeno pod tačkom 7
Samo nastavite ovako
Smatram da je nepotrebno dostavljati naručiocu orginalne dokaze nakon donošenja odluke od strane naručioca, jer mi kao ponuđači svakako uz ponudu učitavamo skenirane orginalne dokumente i povezujemo ih sa određenim stavkama. Pritom većina dokumenata je javno dostupno proveri (ponuđač Republika Srbija): Agencija za privredne registre - APR, Rešenje Ministarstva zdravlja , Porezi koje državne institucije izdaju kao orginalne skenirane dokumente.. Jedino Viši i Osnovni sud, nisam sigurna da li postoji način online provere, ali svakako smatram da kada ponuđač učita skenirani dokument koji je izdalo nadležno državno telo, je dovoljno kao pokrivenost dokaza nabavke. Pozdrav
Organizovati konsultacije da potencijalnim ucesnicima, a ne samo sa jednim ucesnikom koji po svom nahodjenju daje preporuke za uslove tendera
Seminari, edukacija
Povećavanje procijenjenih vrijednosti javnih nabavki, jer zbog toga je dosta tendera nerealizovano
Da strucni kadar potreban (konkretno u mom slicaju da treba da bude zaposlen elektroinziinjer u firmi da postoji mogucnost da se sa istim napravi ugovor o saradnji za pojedinačni posao dat javnom nabavkom)tako bi manje firme dobile priliku i bile konkurentne na tenderu,cime bi i vi imali nize cijene.
Napravite sistem u kojem ce Ponudjac predavati ponudu kroz vodjeni sistem odnosno aplikaciju koji ce sam po sebi eliminisati sve neregularnosti kroz specficiran set koraka koje Ponudjac treba da ispuni. Tako ce se ponude svesti na sustinu odnosno robe i usluge koje se nude a ne "tacke i zareze" koje svak moze da tumaci na svoj nacin.
veća fleksibilnost oko cijena
Jednostavne nabavke su previse "jednostavne". Kada je rijec o nabavci robe vecina samo kopira tekst iz tenderske specifikacije kako ne bi bili odbijeni. Iako posle ne nudi to, niti isporucuje. Na njih nema prava zalbi sto je totalno nelogicno. U pojedinim tenderima postavljeni su "glupi" uslovi, previse se koriste rijeci maksimum, minimum kako bitnih karakteristika tako i za neke nebitne. Da li je ulicna svjetiljka na stubu od 10m dimenzija 452mm ili 455mm. Kao da su bitna ta tri mm, a to zna da bude razlog odbijanja.
Bez korupcije i namjestanja
Samo nastavite da budete transparentni
češće organizovanje edukativnih seminara
Postupci javnih nabavki se sprovode na transparentan način
preporuka - da se sistem unaprijedi do te mjere sa postoji STOPROCENTNA TRANSPARETNOST U POSTUPCIMA NEPOSREDNIH NABAVKI. U NAJMANJU RUKU DA SVI NARUČIOCI OBJAVLUJU NA CEJN ZAHTJEVE ZA DOSTAVLJANJE PONUDA ZA SVE POSLOVE, ILI

DA SE SVI PONUĐAČI PUTEM MAILA OBAVJEŠTAVAJU I O PLOSLOVIMA KOJE PO SADAŠNJEM ZAKONU NARUČIOCI DAJU NEPOSREDNO KOME ONI SMATRAJU DA TREBA.
Bolja komunikacija sa naruciocima posla, ne samo preko CeJN-a
Da svima koji imaju odgovarajuću šifru djelatnosti stiže pozivni mejl za predmet. Ili organizovati licitaciju...
Da se konacno uvežu sistemi ... da se radi na sprječavanju namjestanja tenderna za određene proizvođače i samim tim stvaranje monopola. Ogromno jačanje kapaciteta u postupku zaštite ponuđača usljed prigovora komisiji za žalbe. Tamo ili rade ljudi koji imaju vrlo malo znanja ili su korumpirani
Neophodni su kvalitetni zahtjevi - npr. za izvođenje radova obično osnova budu izuzetno nekvalitetni projekti i onda ponuđači imaju izbor između dvije loše mogućnosti: da odustanu od učešća na tenderu ili da pripreme ponudu kojom ni sami nisu zadovoljni.
Rijetko učestvujemo na j.n. pa nemamo neko iskustvo, tako da ne možemo ni pomoći.
Bolja i efikasnija zakonska rešenja, unapređenje CEJN
JEDNOSTAVNIJI PRISTUP
sve dok je cijena presudan faktor, sistem javnih nabavki i materijali ili usluge nikada neće biti čak ni na skromnom nivou uvijek može bolje
Postavljen elektronski obrazac za Narucioca za objavu Uslova za učešće u javnoj nabavci
Unaprijed objavljivanje plana javnih nabavki za svaki subjekat na sajtu CEJN, postupak javne nabavke definisati u okviru iznosa do 1.000 eura i obavezni rokovi na CEJN-u duzi od 10 dana
Podsticati ucesce crnogorskih proizvođača
NASTAVITE DA RADITE KAKO I DO SAD RADITE
Unaprijediti sistem pretrage planova javnih nabavki, pokrenutih javnih nabavki, kao i izvještaj o njihovoj realizaciji
MOGUĆNOST PRAVA NA ŽALBU KROZ JEDNOSTAVNE NABAVKE
Smatram da treba uvesti član gdje na tenderima mogu samo ponuđači biti firme koje su registrovane za tu djelatnost ... jer dolazimo u situaciju da na tenderima učestvuju firme koje su registrovane za neku djelatnost koja nijakako nije odgovarajuća raspisanom tenderu i isti dobije .. Tada se dešavaju situacije da se ozbiljne kompanije, koje ulažu ozbiljan novac u svoje poslovanje učestvuju na tenderima . Takođe, ako su te firme podugovarači tendera , podjednako treba kontrolisati i ponuđača i podugovarača .
veća kontrola realizacije nakon dobijanja tendera
Dozvoliti direktnim učesnicima u licitaciji uvid u predate ponude elektronskim putem.
Da se postuju stadardi
Uvodjenje kriterijuma koji ce eliminisati nelojalnu konkurenciju
veća transparentnost svih ponuda
Raditi mnogo korektnije sisteme nabavki, cijena ne može biti jedini faktor mjerila
dalja digitalizacija
Prilikom učitavanja dokumentata koji su složeni po rednim brojevima, a sve prilikom podnošenja ponude, primjetili smo da učitani dokumenti nisu složeni po rednim brojevima, već nasumično. Kao ponuđaču dosta bi nam olakšalo posao, ako bi dokumenti bili učitani po rednim brojevima.
Formirati "crnu listu" izvođača/ponuđača zbog veoma loše realizovane prethodne nabavke
Omogućiti da podizvođači/podugovorači mogu biti uključeni u više Ponuda
Malo pojednostavit papirologiju za prijavu na tender
Da kao osnov za dobijanje posla ne bude isključivo cijena projekta, jer često se dešava situacija da zbog ove prakse imamo nekompetentne projektane, sa još gorim revidentima. Konačni rezultat je loš projekat, čiji će dodatni troškovi iznositi višestruko pa i mnogo više u odnosu na to koliko bi bilo unajmljivanje kvalitetnih projekatanata.
Unaprediti dizajn Portala i unaprediti pretragu usluga po više zadatih kriterijuma
naveo pod 7
Kriterijumi za kvalitetan izvor privrednog subjekta, morali bi ocenjivati pored cene, reference, duzinu garantnog perioda, tehnicke i kadrovske kapacitete.
Mora se rezonovati da se u određenim tehnološkim aspektima rijec ekvivalentno zloupotrebljava i dobija se neuporedivo lošiji proizvod u odnosu na onaj koji je "predviđen" projektom / elaboratom itd itd
1. Unaprijediti CEJN tako da svaka promjena u nekom postupku taj postupak evidentira na vrhu tabele svih postupaka, 2. Sva obavještenja o nekon postupku stižu na mail u momentu njegove objave, a ne sa zakašnjenjem od par dana što je često slučaj, ili uopšte i ne stignu na mail, 3. Prilikom podnošenja ponude na CEJN-u u dijelu podjele posla (procenti) bolje definisati tu rubriku, jer

je konfuzna kad ima više učesnika koji zajednički podnose ponudu ili su angažovani kao podugovarači, 4. Urediti sistem tako da se prilikom podnošenja ponude na sistem ne javljaju manjkavosti gdje je potrebno unijeti eksplicitnu vrijednost za poziciju gdje nije potrebno da se ona definiše, jer je bez nje nemoguće podnijeti ponudu, 5. Napraviti elektronsku verziju Izjave privrednog subjekta gdje će prilikom odabira jednog odgovora sistem sam izbrisati netačan odgovor.
Uvođenje kvaliteta kao bitnog faktora za odluku o najboljem ponuđaču
Zakonom o javnim nabavkama omogućiti učešću višepotencijalnih ponuđača a ne samo po jedan kako je to sada vrlo česta pojava.
Zakonska resenja koja sprecajavu nelojalnu konkurenciju
Uključivanje predstavnika ponuđača iz otvorenih poziva i jednostavnih nabavki u izradu izmjena i dopuna zakona o javnim nabavkama i pravilnika o jednostavnim nabavkama
MOra se povesti racuna da diskriminacije medju ponudjagama ne smije biti. Komisija i Direktorat moraju imati bolju saradnju, jer mnogo losa . Cesto se dobijaju razlicita tumacenja od te dvije institucije.
Ponuđači deško dolaze do informacija o premenama u obrascima, pravilnicima i sl.
Konsultacije prilikom pripremanja poziva, ne namjestanje. Cijena kao najvazniji kriterijum nije dobra opcija, kvalitet, dostupnost servisa, rezervnih djelova, garancije kvaliteta, preporuke su puno bitnije
Usaglasiti obuke koje su vodila lica iz Ministarstva finansija sa Odlukama drzavne komisije.
Izmjena ZJN
Unpredjenje izgleda platforme. Nema potrebe da se tekst oglasa kopira u same boksove. ne mozstoje relevantne forme u samom tekstu oglasa. nema objasnjenja za ispunjenje svakog od polja kada stavite mis na samo polje.
Puno javnih nabavki ne ide na tender i to je osnovni problem naročito kod malih i mikro preduzeća. Poslovi se ugovaraju posredno iako ne mali broj njih iznosom prelazi zakonski limit od 5.000 eura na nivou godine. Ovo posebno važi za oblast medija, medijskih agencija i samostalnih preduzetnika koji obavljaju ovu djelatnost (Foto i Video). Skoro nijedna Turistička organizacija, opština, ministarstva ili javna preduzeća i ustanove ne raspisuju tendere i javne nabavke za ovu oblast već se to radi interno. Neki ugovori kako sam već naveo prelaze i zakonske okvire pa se novac isplaćuje kroz alternativne načine, ali takođe u internim dogovorima. Stoga smatram da je neophodna veća kontrola, odnosno revizija kao i uvođenje obaveznih tenderskih procedura i za vrijednosti tendera manjih od 5.000 hiljada.
da se pored cene ponderišu i drugi kriterijumi
Mozda da se pripremi jedan prirucnik za ponudjace korisnike CeJN-a u smislu sta i kako se popunjava, koje su njihove obaveze, prava, a koje su obaveze ostalih ucesnika procesa,isl.
da institucija prestanu da dogovaraju poslove i na taj način ugrožavaju konkurenciju
Izjava privrednog subjekta da bude elektronska kako bu se smanjile greške zbog kojih Naručioći odbijaju ponude a te greške su ljudske i ne utiču na bitne elemente JN (kao što su cena, rok isporuke...).
Dalje izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama kao i podzakonskih akata kako bi se dobili najbolji mehanizmi za sprovođenje postupaka a da primarni i jedini cilj - izbor najpovoljnije ponude bude neprikosnoveno ispunjen.
Dodatno pojednostaviti postupke JN, uvezati državne organe kako ponuđači ne bi trebali trošiti vrijeme na prikupljanje raznih potvrda i uvjerenja.
1. Na tenderu ne treba da se nalaze robe, koje se nabavljaju od proizvođača, čija oprema jedino ispunjava tenderske uslove, nego nabavljati je direktno od tog proizvođača. 2. Neki tenderi su kilometarski prepisi karakteristika određenog proizvođača i tada nema konkurencije. 3. U nekim tenderima se dodaju pojedini uslovi, tipa prava zastupstva i sl., što je direktno poništavanje mogućnosti konkurencije.
Da rok za podnošenje ponuda bude minimalno 7 dana
Pojednostavljuvanje administrativnih procedura - neophodna dokumentacija
INTEGRISANJE SVIH ZAKONA PRILIKOM RASPISIVANJA TENDERA NAROČITO ZA PROJEKTOVANJE I IZVOĐENJE RADOVA (ZAKON O PLANIRANJU, ZAKON O ZASTITI NA RADU)
Šira javna rasprava sa ponuđačima i naručiocima

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Savjet za konkurentnost
Podgorica, 20. decembar 2023. godine

4.6

Savjet za konkurentnost, na sjednici održanoj 20. decembra 2023. godine, razmotrio je dokument Istraživanje o stepenu povjerenja u sistem javnih nabavki, koji su pripremili Ministarstvo finansija i Sekretarijat Savjeta za konkurentnost

Predsjedavao je potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja Nik Gjeloshaj, predsjednik Savjeta za konkurentnost. S tim u vezi, Savjet za konkurentnost donio je sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Savjet za konkurentnost se upoznao sa Istraživanjem o stepenu povjerenja u sistem javnih nabavki, koji su pripremili Ministarstvo finansija i Sekretarijat Savjeta za konkurentnost.